

ТЗОВ «Еко Центр Проект»

79008, м. Львів, вул. П. Беринди, 3/4

Перш. використ.

Довід. №

На громадські слухання

Звіт

про стратегічну екологічну оцінку

Детального плану території для будівництва інженерних комунікацій на вул. Богомольця, вул. Куровця, вул. Бортнянського та вул. Дрогобича в м. Калуш Івано-Франківської області

Директор

Костирка В.І.

Інженер-проектувальник
(Кваліфікаційний сертифікат
Серія АР №015709)
Менеджер природоохоронної
діяльності
(Диплом №ВК 28166162)

Бота О.В.

Підпис і дата

Інв. № дубл.

Зам. інв. №

Підпис і дата

Інв. № ориг.

Львів 2023

ЗМІСТ

Вступ	
1. Зміст та основні цілі документа державного планування	5
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення на основі адміністративних даних, статистичної інформації та результатів досліджень	9
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу	23
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризику впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо території з природоохоронним статусом	29
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	39
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо-, та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	43
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	47
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка	49
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	51
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)	54
11. Резюме нетехнічного характеру інформації	55
Список використаних джерел	
Додатки	

					Арк.
					2
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	

Вступ

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів і програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування. Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту державного планування виконується згідно вимог Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року» (ухвалено Верховною Радою України 28 лютого 2019 року). В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії. Зокрема, одним з показників цілі 4 Стратегії «Інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління» є показник «Частка державних, галузевих, регіональних та місцевих програм розвитку, які пройшли стратегічну екологічну оцінку – відсотків».

У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України (від 17.12.2012 р. № 659) затверджено «Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації)». Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

У 2018 році Верховна Рада України ухвалила закон «Про стратегічну екологічну оцінку» (вступив в дію 20 жовтня 2018 року за № 2354-VIII). Цей законопроект, розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на

						Арк.
						3
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля.

10 серпня 2018 року наказом Міністерства екології та природних ресурсів № 296 на виконання пунктів 6 та 7 частини першої статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» затверджено Методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, що рекомендуються для використання центральними та місцевими органами 7 виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, спеціалістами і науковцями, залученими до консультації, а також представниками громадськості, які будуть брати участь у стратегічній екологічній оцінці.

Проведення стратегічної екологічної оцінки (далі - СЕО) застосовується як системний процес для всебічного оцінювання на етапі планування проекту документу державного планування, що передбачає розгляд можливих альтернатив, заходів з пом'якшення негативних наслідків та їх інтеграцію до запропонованої містобудівної документації.

						Арк.
						4
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

1. Зміст та основні цілі документа державного планування

Детальний план території для будівництва інженерних комунікацій на вул. Богомольця, вул. Куровця, вул. Бортнянського та вул. Дрогобича в м. Калуш Івано-Франківської області є основним видом містобудівної документації на місцевому рівні, яка призначена для обґрунтування довгострокової стратегії планування, забудови та іншого використання території.

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» документація державного планування підлягає стратегічній екологічній оцінці в порядку, встановленому Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Проведення процедури стратегічної екологічної оцінки здійснюється на підставі нижче наведених нормативно-правових актів:

- Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- Закон України «Про ратифікацію Протоколу про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті»;
- Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища».
- наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 №296 «Про затвердження Методичних рекомендацій до здійснення стратегічної екологічної оцінки».

Детальний план території розробляється та затверджується в інтересах відповідної територіальної громади з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів та визначає основні принципи і напрямки планувальної організації та функціонального призначення території, формування системи громадського обслуговування населення, організації інженерно-транспортної інфраструктури, інженерної підготовки території.

Детальний план території визначає:

- принципи планувально-просторової організації забудови;
- червоні лінії та лінії регулювання забудови;
- функціональне призначення, режим та параметри забудови однієї чи декількох земельних ділянок, розподіл територій згідно з будівельними нормами, державними стандартами і правилами;
- містобудівні умови та обмеження (у разі відсутності плану зонування території) або уточнення містобудівних умов та обмежень згідно із планом зонування території;
- потребу в підприємствах і закладах обслуговування населення, місце їх розташування;
- доцільність, обсяги, послідовність реконструкції забудови;
- черговість та обсяги інженерної підготовки території;
- систему інженерних мереж;
- порядок організації транспортного і пішохідного руху;
- порядок комплексного благоустрою та озеленення, потребу у формуванні екомережі.

Мета стратегічної екологічної оцінки детального плану території полягає в необхідності оцінювання наслідків виконання документів державного планування, сприянні сталому розвитку шляхом забезпечення охорони навколишнього середовища, безпеки життєдіяльності та охорони здоров'я населення, а також в інтегруванні екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Містобудівну документацію «Детальний план території для будівництва інженерних комунікацій на вул. Богомольця, вул. Куровця, вул. Бортнянського та вул. Дрогобича в м. Калуш Івано-Франківської області» розроблено на підставі наступних вихідних даних:

- Рішення Калузької міської ради від 26.08.2021 № 754 «Про надання дозволу на розроблення проекту детального планування території для будівництва інженерних комунікацій на вул. Богомольця, вул. Куровця, вул. Бортнянського та вул. Дрогобича в м. Калуш Івано-Франківської області»;

- Викопіювання із «Схеми планування території Івано-Франківської області»;

- Завдання на розроблення детального плану території.

Згідно рішення №754 від 26.08.2021, передбачається будівництво інженерних комунікацій на вул. Богомольця, вул. Куровця, вул. Бортнянського та вул. Дрогобича.

Дані інженерні комунікації проектуються із врахованими відступами від існуючих мереж а також від фундаментів та споруд.

Основні техніко-економічні показники існуючої ситуації території в межах розробки детального плану території:

1. Площа земельної ділянки, на яку розробляється детальний план території - 14,1872 га;

2. Площа території житлової садибної забудови - 8,2337 га;

3. Площа території громадського призначення - 0,1960 га;

4. Площа території індивідуального садівництва - 2,3597 га;

5. Площа території озеленення загального користування - 1,0388 га;

6. Площа ділянки в межах червоних ліній вулиць - 1,6613 га;

На місцевому рівні засади екологічної політики регулюються Програмою охорони навколишнього природного середовища в Івано-Франківській області до 2025 року. Очікувані результати виконання Програми:

- попередження забруднення поверхневих і підземних вод шляхом будівництва нових та реконструкції існуючих очисних споруд та каналізаційних мереж у населених пунктах області;

- запобігання шкідливій дії вод шляхом створення комплексу гідротехнічних споруд на паводконебезпечних ділянках рік і розроблення ефективної системи прогнозування небезпечних гідрологічних процесів, відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок; - зниження інтенсивності ерозійних процесів;

- зменшення викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел;

						Арк.
						6
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

- забезпечення екологічно збалансованого природокористування та зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище від діяльності, пов'язаної з видобутком корисних копалин;

- збереження біотичного й ландшафтного біорізноманіття шляхом розробки і впровадження заходів активної і пасивної охорони, збереження і відтворення раритетних, зникаючих, ендемічних, реліктових і цінних у господарському відношенні видів рослин і тварин та їх оселищ, унікальних і типових для регіону ландшафтів;

- формування регіональної екологічної мережі шляхом створення нових і вдосконалення функціонування існуючих заповідних територій;

- вдосконалення системи поводження з побутовими відходами шляхом впровадження роздільної системи їх збирання, утилізації та переробки;

- удосконалення системи оцінки і прогнозування екологічної ситуації шляхом створення постійно діючої системи моніторингу навколишнього природного середовища.

Будь-яка людська діяльність має проводитися з врахуванням трьох важливих складових: екологічної, економічної та соціальної. На основі даних ланок відбувається сталий розвиток. Рівень життя населення залежить від функціонування складових сталого розвитку – розвиток, який задовольняє потреби сучасності, не ставлячи під загрозу здатність наступних поколінь задовольняти свої власні потреби.

Документ державного планування узгоджується з виконанням стратегічних завдань передбачених Стратегією розвитку Івано-Франківської області на 2021-2027 роки (Стратегічна ціль 2: Розвиток інфраструктури області, Стратегічна ціль 3: Створення комфортних та безпечних умов проживання на території Івано-Франківської області) та Стратегією розвитку Калуської МТГ на 2022-2030 роки.

Звіт сформовано на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проекті документа, міжнародного екологічного співробітництва та у відповідності до:

- Земельного, Водного та Лісового кодексів України;
- Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Закону України «Про відходи»;
- Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;
- Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
- Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»;
- Закону України «Про природно-заповідний фонд України»;
- Закону України «Про екологічну мережу України»;
- Закону України «Про охорону земель»;
- Закону України «Про рослинний світ»;
- Закону України «Про тваринний світ»;
- Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»;

						Арк.
						7
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

- ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій»;
- ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»;
- ДСП - 173 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»;
- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»;
- ДБН А.2.2-1-2021 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС)»;
- ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»;
- ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»;
- ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів».

У рамках проведення процедури Стратегічної екологічної оцінки детального плану території для будівництва інженерних комунікацій на вул. Богомольця, вул. Куровця, вул. Бортнянського та вул. Дрогобича в м. Калуш Івано-Франківської області розроблено та оприлюднено Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, а повідомлення про її оприлюднення опубліковано в медіа.

Протягом громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (15 календарних днів) звернень, зауважень та пропозицій від громадськості не надходило.

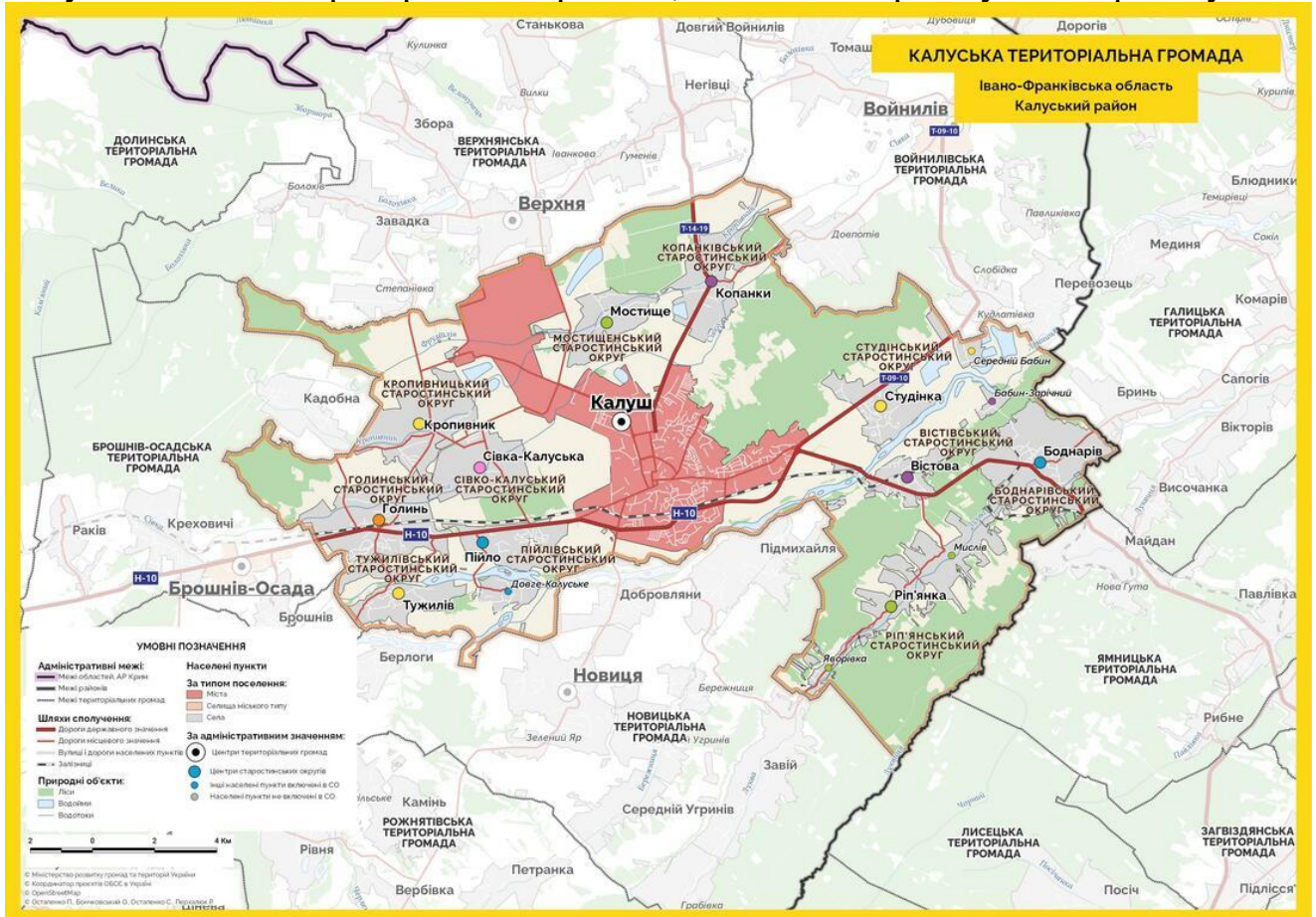
						Арк.
						8
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення на основі адміністративних даних, статистичної інформації та результатів досліджень

Територія, на яку розробляється детальний план розташована у східній частині міста Калуш.

Калуш – місто в Івано-Франківській області, адміністративний центр Калуської міської територіальної громади, а також центр Калуського району.

Рис. 2.1. Місцезнаходження Калуської міської територіальної громади

Калуш – місто обласного підпорядкування з площею 6453,5 га (це 0,5 % території області), розташоване на відстані 30 км від обласного центру. Транспортна мережа поєднує місто з Центральною Європою та Заходом через залізницю та автомобільні дороги. Мережа автомобільних доріг з'єднує Калуш з іншими містами, такими як Львів (100 км), Ужгород (280 км), Київ (560 км). В радіусі 300 км від міста пролягають кордони з Польщею (150 км), Угорщиною (300 км), Словаччиною (300 км), Румунією (240 км), що дає легкий доступ до країн Центральної та Східної Європи.

Калуська міська територіальна громада утворена 7 серпня 2019 року шляхом приєднання Кропивницької та Мостищенської сільських рад Калуського району.

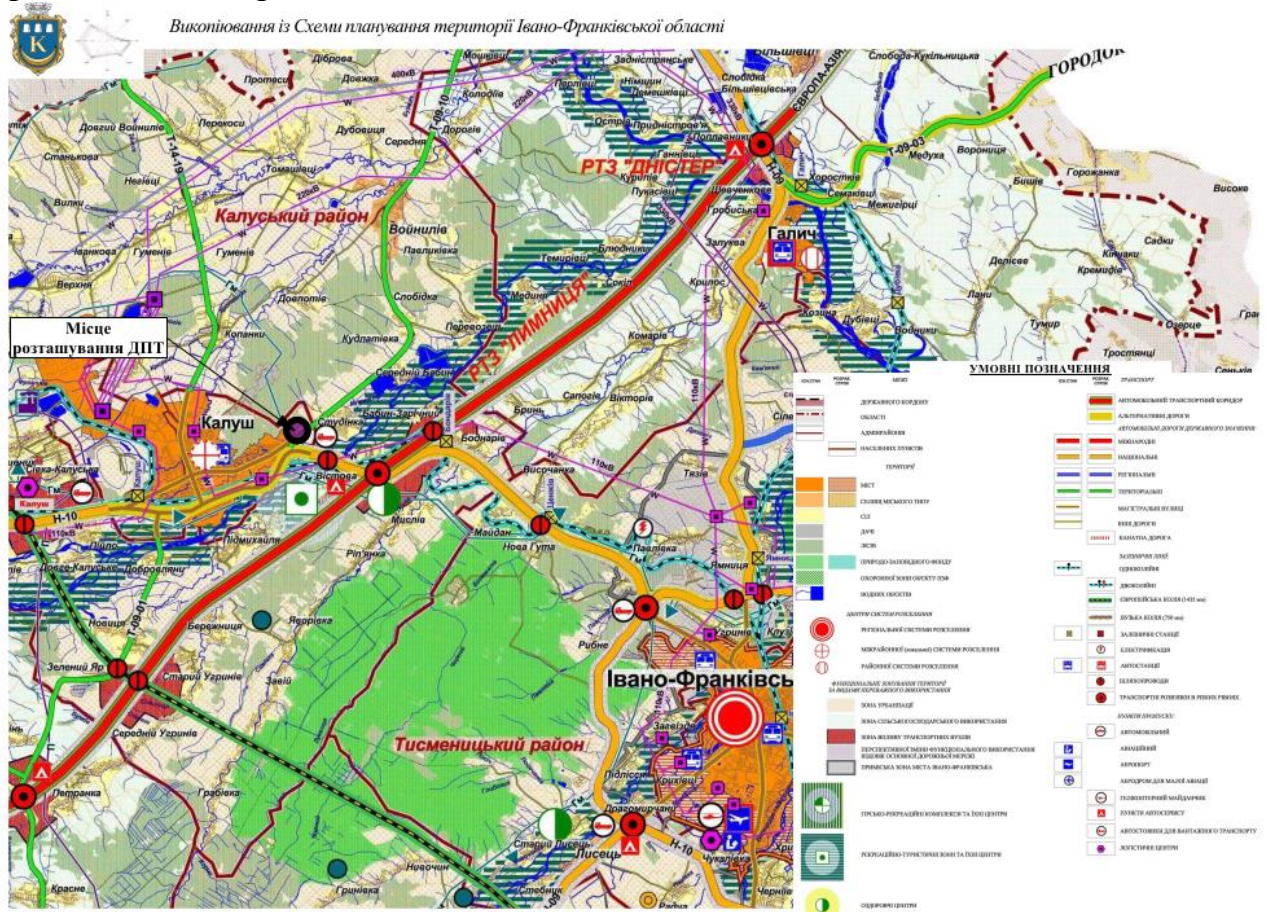
До складу територіальної громади входять: 1 місто - Калуш та 16 сіл: с. Боднарів, с. Голинь, с. Копанки, с. Кропивник, с. Мостище, с. Вістова і с.

					Арк.
					9
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	

Бабин-Зарічний, с. Пійло і с. Довге-Калуське, с. Ріп'янка, с. Мислів та с. Яворівка, с. Студінка і с. Середній Бабин, с. Сівка-Калуська, с. Тужилів.

Схема розташування території у планувальній структурі міста представлена на рис. 2.2.

Рис. 2.2. Схема розташування території у планувальній структурі населеного пункту

На сьогоднішній день по території розробки детального плану проходять такі існуючі інженерні комунікації, як мережа господарсько-питного водопроводу по вул. Дрогобича, вул. Медичній, вул. Богомольця, вул. Куровця, та вул. Бортнянського; газопровід низького тиску по вул. Дрогобича, вул. Куровця, та по частині вулиці Богомольця, та вул. Бортнянського, також каналізація, яка розташована у північно - західній частині території, газопровід середнього тиску, що проходить у південній та південно – західній частині ділянки.

Кліматичні умови

Територія міста характеризується помірно континентальним кліматом з вологим теплим літом, м'якою зимою і теплою осінню. Певні особливості кліматичного режиму зумовлені близькістю розташування гірського масиву Карпат, де знаходиться основна область живлення ріки Дністер та його правих притоків. Карпатські гори характеризуються абсолютними відмітками (від 1000 до 2000 м), значною розчленованістю місцевості, різноорієнтованими схилами,

						Арк.
						10
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

що сприяє своєрідному розподіленню метеорологічних елементів. Збільшення висоти гірських масивів приводить до зниження температури повітря, зростання його вологості, а також кількості опадів. В горах частіше випадає сніг, чим в передгірській місцевості; значно триваліший період лежить сніговий покрив.

Циклонічні утворення, які проходять з заходу і північного-заходу, обумовлюють зливні дощі та грози. В горах фронтальні розділи загострюються і грозова діяльність посилюється. Окремі з них викликають повені та селі.

В зв'язку з частою зміною напрямків переміщення повітряних мас весна досить нестійка, суха, тепла погода змінюється дощовою і прохолодною.

Середньорічна температура повітря рівна плюс 7,4°C. Середньорічна температура повітря найбільш теплого місяця липня – плюс 17,9°C, а найхолоднішого – січня складає мінус 5,1°C. Число днів з температурою вище мінус 5°C рівна 339, вище нуля – 261, вище плюс 5°C – 212. Абсолютний мінімум температури мінус 32°C, а абсолютний максимум 36°C.

Весна починається в березні – квітні, перше похолодання настає в жовтні. Дата переходу через нуль весною – 9 березня, осінню – 25 листопада.

Тепла погода із середньомісячною температурою плюс 10°C встановлюється в травні і продовжується до жовтня. Перший мороз, в середньому, відноситься до 1 жовтня, останній до 27 квітня. Тривалість без морозного періоду рівна 156 діб.

Від'ємна температура найчастіше встановлюється в грудні і продовжується до березня.

Опади – один з основних метеорологічних елементів, які впливають на формування поверхневого та річкового стоку.

У січні та лютому випадає найменша кількість опадів (35-34 мм). Починаючи з березня кількість опадів поступово збільшується до липня. У червні-липні випадає найбільша кількість опадів (93-98 мм). Літньо-осіння межень продовжується з травня по листопад і переривається частими дощами зливого характеру.

По кількості опадів і умовах випаровування район робіт відноситься до зони стійкого зволоження.

Гідрологічні умови.

Гідрографічна мережа Калуської МТГ відноситься до басейну р. Дністер і представлена її правими притоками. Дана мережа знаходиться в кліматичних та орографічних умовах, які різко змінюються, що обумовлює, на окремих її ділянках, суттєві відміни водного режиму.

Характер гідрографічної мережі знаходиться тут в прямій залежності від геологічної та геоморфологічної будови, а водний режим річок – від клімату.

Морфологічно досліджуваний район приурочений до долини ріки Сівка.

Водний режим басейну р. Сівка в значній мірі залежить від умов танення снігового покриву, а також від кількості та характеру опадів.

Місто Калуш розташоване вздовж лівого берега ріки Лімниця.

						Арк.
						11
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Водопостачання населення та промислових підприємств забезпечується підземними водами, переважно, з четвертинного водоносного горизонту.

Рельєф

Відповідно до схеми інженерно-геологічного районування України м. Калуш відноситься до інженерно-геологічної під області Пригоргансько-Передкарпатської пластово-аккумулятивної височини на неогенових відкладах.

Калуська ОТГ географічно розташована на Івано-Франківському Передкарпатті. Ця розчленована височина, яка розташована між північними скибовими хребтами Горган і охоплює басейни Бистриць Надвірнянської та Солотвинської, Лукви, Лімниці, Сівки і частково Свічі.

Конфігурація і границі ландшафту складніші, тому що улоговина об'єднує два пов'язаних підрайони: Сивко-Болохівську (Томашівську) улоговину і Калуську улоговину на межиріччі Сівки - Лімниці. До складу географічного району входить також нижня частина долини Лімниці від злиття її з Чечвою і до впадіння у Дністер. Між долинами Сівки і нижньої Лімниці розміщена Войнилівська височина. Межиріччя Болохівки-Сівки - Лімниці (біля Калуша) являють собою плоску або слабо хвилясту рівнину другої і третьої надзаплавних терас. Заплава і перша тераса добре виражені в долинах Лімниці і Болохівки.

Місцевості заплав і першої тераси складені молодими алювіальними відкладами, на яких сформувались дернові опідзолені і оглеєні ґрунти; на другій і третій терасах є комплекс дернових опідзолених і дерново-глеєних ґрунтів.

Природна рослинність представлена головним чином луками, лісів зберіглось мало. Рілля району досягає 30% від всіх земель. Надрі Калуського району багаті запасами калійних солей.

Ґрунтовий покрив

На території Калуської ОТГ поширені наступні різновиди ґрунтів: дерново-підзолисті переважно оглеєні, болотні, лучні ґрунти.

Дерново-підзолисті ґрунти є зональними, що характеризуються різкою диференціацією профілю за елювіально-ілювіальним типом внаслідок розвитку в них дернового та підзолистого ґрунтоутворюючих процесів. Дерново-підзолисті ґрунти формуються під мішаними, переважно сосново-дубовими лісами з густим трав'яним покривом в умовах застійно-промивного водного режиму на водно-льодовикових, моренних та лесовидних відкладах. У їхньому профілі виділяються горизонти: сірий гумусово-елювіальний (потужність 18 – 22 см), білястий елювіальний завтовшки від 2-3 до 20 см, зрідка до 30 см, червоно-бурий ілювіальний, що поступово переходить у материнську порду. За ступенем вираженості підзолистого процесу дерново-підзолисті ґрунти поділяються на слабо-, середньо-, та сильно підзолисті; за водним режимом – на автоморфні (34,1%), поверхнево-оглеєні (7,2%) і ґрунтово-оглеєні (58,7%). Дерново-підзолисті ґрунти мають кислу реакцію ґрунтового розчину, слабо насичені основами, бідні на гумус (0,7-2,0 %) і поживні речовини,

						Арк.
						12
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

характеризуються значною щільністю, високою водопроникністю й низькою ємністю вбирання. Серед них за механічним (гранулометричним) складом переважають супіщані (48 %), глинисто-піщані (30 %), легко суглинисті (12 %) і піщані (8 %) різновиди. Для підвищення їхньої родючості поглиблюють орний шар, здійснюють вапнування ґрунтів та фіто- меліорації, вносять добрива; для оглеєних різновидів застосовують осушувальні меліорації. Бонітет дерново-підзолистих ґрунтів становить 22- 41 бал. Використовують головним чином у сільському та лісовому господарстві.

Болотні ґрунти формуються в умовах перезволоження поверхневими чи ґрунтовими водами під специфічною вологолюбною рослинністю, внаслідок заростання та за торфування водойм. Профіль болотних ґрунтів характеризується наявністю торфових і

Рослинний та тваринний світ

У Калуському районі унікальна лісогосподарська екосистема, ліси займають 62,14% території району. Враховуючи кліматичні, бальнеологічні умови та наявність великої кількості джерел мінеральних лікувальних вод є можливість розвивати рекреаційний комплекс, використовуючи потенціал зони Карпат. Найбільшими річками, які протікають територією Калуського району, є Лімниця, Чечва і Свіча.

Місто Калусь і Калуський район розташовані в північно-західній частині Івано-Франківської області, в зоні Передкарпатського передгір'я. Тому для території Калуської міської територіальної громади характерні флора і фауна Івано-Франківської області.

Рослинний світ нараховує понад 1500 видів рослин, що складає більш ніж половину списку флори України, з них – 120 лікарських, з яких 60 є загальнопоширеними. Багато рослин мають особливий охоронний статус і занесені до Червоної книги України.

Івано-Франківська область – одна з найбагатших лісами в Україні. Лісистість території становить понад 40%. У рівнинній частині переважають листяні, в передгірській – хвойні ліси. Серед хвойних порід переважає ялина (смерека). На висотах понад 1500 м починаються субальпійські луки – полонини.

Для збереження флори і фауни в Івано-Франківській області створено більш ніж 450 одиниць природоохоронних територій. Станом на 01.06.2006 року в області нараховується 456 заповідних територій та об'єктів загальною площею 195,633 тис. га, з них 30 – загальнодержавного значення площею 108,742 тис. га та 426 – місцевого значення площею 86,890 тис. га, у тому числі 1 природний заповідник Горгани; 3 – національні природні парки (Карпатський національний природний парк, Гуцульщина, Галицький національний природний парк, з 2009 року Національний природний парк «Синьогора», з 2010 року також Верховинський національний природний парк), 3 – регіональні ландшафтні парки (Дністровський та Полянський), 60 заказників (Яблунівський ботанічний заказник, Яйківський ботанічний заказник, Тавпиширківський ботанічний заказник, ландшафтний заказник

						Арк.
						13
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

загальнодержавного значення – «Грофа»), 181 пам'ятка природи, 5 дендрологічних парків, 8 пам'яток садово-паркового мистецтва, 195 заповідних урочищ.

Видова чисельність тваринного світу Івано-Франківщини якщо порівняти з іншими регіонами України, значно багатша. Хребетні представлені 435 видами, ссавці – 74 видами, птахи – 280 видами. Ряд видів перебувають під загрозою зникнення і занесені до Червоної книги України: мідія альпійська, норка європейська, борсук європейський, рись, тритон карпатський, саламандра плямиста, полоз лісовий, мідянка звичайна, вусач альпійський, вирезуб, чіп великий.

На території області нараховується 25 видів представників фауни, які перебувають під загрозою зникнення і занесені до Червоної книги України. Ці види потребують систематичної роботи щодо виявлення місць їхнього перебування, проведення постійного спостереження за станом популяцій та наукових досліджень з метою розробки наукових основ їхньої охорони та відтворення.

Безпека життєдіяльності та здоров'я населення

Безпека життєдіяльності – це наука про комфортну й безпечну взаємодію людини із середовищем існування. Мета БЖД – забезпечення комфортних умов життєдіяльності людини на всіх стадіях її життєвого циклу й нормативно припустимих рівнів впливу негативних факторів на людину й природне середовище.

Однією з найбільших техногенних небезпек на території Івано-Франківської області є техногенна активізація карсту, що пов'язана з розробкою соленосних пластів, в районі міст Калуша, Долини, Болехова, що завдають значних збитків господарству, створюють небезпечні умови для здоров'я та життя місцевого населення. Активізація цих процесів спричиняє осідання земної поверхні над гірничими виробками.

За даними Національної доповіді про стан техногенної та природної безпеки в Україні у 2014 р., техногенна активізація карсту поширена у межах Калуш-Голинського родовища калійної солі (поля Північно-Каїнітове, Хотинь, Сивка Калуська). Загальна площа просідання сягає 1,6 км². Площа осідання складала 0,3 км², глибина коливається від 0,2 до 2,1 м.

В Івано-Франківській області наявна низка об'єктів, які в процесі своєї діяльності, природних чи соціальних умов характеризуються певним рівнем екологічного ризику і таким чином створюють потенційну або пряму загрозу для довкілля, життя та здоров'я людини. Серед основних: Домбровський кар'єр ПАТ «Оріана, Хвостосховище №1 ПАТ «Оріана», Хвостосховище №2 ПАТ «Оріана», Шламо-накопичувач ПАТ «Оріана», Золівідвал №3 Бурштинської ТЕС (с. Поплавники), Золівідвал №2 Бурштинської ТЕС (с. Бовшів), тощо.

Стан навколишнього природного середовища

При аналізі та оцінці поточного стану навколишнього середовища були використані статистичні дані та офіційні дані обласних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього

природного середовища та реалізують політику у сфері охорони здоров'я. Основними джерелами інформації були:

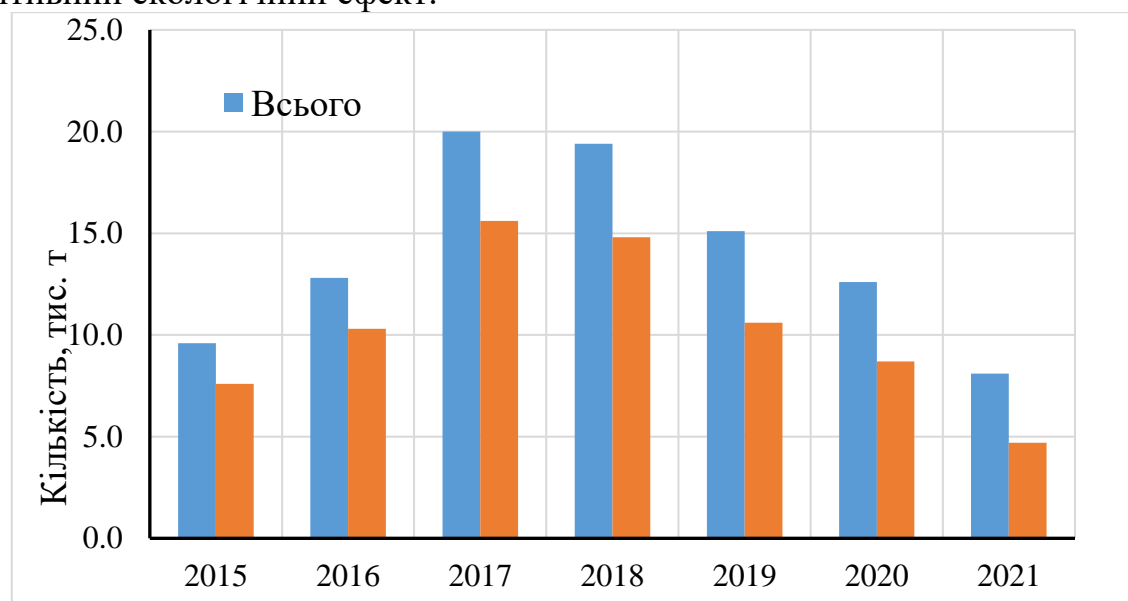
- Екологічний профіль Калуської міської територіальної громади;
- Екологічний паспорт Івано-Франківської області;
- Регіональна доповідь про стан навколишнього середовища у Івано-Франківській області;
- Статистичні дані Івано-Франківської області.

Повітряне середовище

Стан атмосферного повітря на території громади в значній мірі залежить від обсягів викидів забруднюючих речовин від двох основних джерел забруднення – стаціонарних та пересувних (автотранспорт).

За даними, що наведені в Екологічному профілі Калуської міської територіальної громади дозволи на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для об'єктів другої та третьої групи протягом 2016-2022 років (згідно даних управління екології та природних ресурсів Івано-Франківської ОДА) видано 90 суб'єктам підприємницької діяльності.

Динаміка зміни об'єму викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря м. Калусь як основного забруднювача в Калуській МТГ в 2015-2021 роках представлена на рис. 2.3. Можна побачити, що і абсолютна кількість викидів, і кількість викидів окремих шкідливих речовин, зменшується в останні роки. Більшою мірою це свідчить про спад виробництва в регіоні, але має позитивний екологічний ефект.

Рис. 2.3. Динаміка зміни об'єму викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря м. Калусь в 2015-2021 рр.

ТОВ «Карпатнафтохім» є одним з забруднювачів атмосферного повітря громади. За інформацією зі звіту про стан атмосферного повітря на межі санітарно-захисної зони ТОВ «Карпатнафтохім» та стан зворотних вод за І квартал 2023 року, з яким можна ознайомитись на веб-сайті міської ради, перевищень гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин, а

					Арк.
					15
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	

саме: діоксиду азоту, хлористого водню, оксиду вуглецю, пропілену, етилену, бензолу, ксилолу, вінілу хлористого – не виявлено. Проби повітря відібрано в 10-ти точках на межі санітарно-захисної зони підприємства. Також досліджено стан зворотних вод ТОВ «Карпатанафтохім» на перевищення граничнодопустимих концентрацій забруднюючих речовин таких речовин: сухий залишок, хлориди, сульфати, азот амонійний, БСК-5, ХСК, завислі речовини, нафтопродукти, нітрити, нітрати, фосфати, кисень розчинений та рівень рН.

Водне середовище

Основними забруднювачами поверхневих водних об'єктів по області є підприємства промисловості, сільського господарства та водопостачання, каналізації, поводження з відходами.

За інформацією представленою на сайті міської ради фахівцями Калуського районного відділу ДУ «Івано-Франківський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» у вересні 2022 року проведено моніторингові дослідження проб води з громадських криниць сіл Вістова, Бабин Зарічний, Верхня, смт. Войнилів, Новиця, Підмихайля

Досліджені проби води з громадських криниць сіл Вістова, Бабин Зарічний, Новиця, Підмихайля за показниками епідемічної безпеки питної води не відповідають вимогам Додатку 1 ДСанПіНу 2.2.4.-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною». А в пробі води з громадської криниці с. Бабин Зарічний виявлено перевищення вмісту аміаку.

Якість води в громадських криницях смт Войнилів та с.Верхня відповідає гігієнічним вимогам.

З метою попередження виникнення водно-нітратної метгемоглобінемії у дітей, фахівцями відділу впродовж місяця обстежено 26 індивідуальних колодязів (с.Копанки, с.Боднарів), вода з яких використовується для споживання дітей віком до 3-х років. В досліджених пробах перевищення вмісту нітратів не виявлено (вміст нітратів складав 5,32-16.5 мг/л при допустимій концентрації $\leq 50,0$ мг/л).

Основними забруднювачами поверхневих водних об'єктів по області є галузь: водопостачання, каналізація та поводження з відходами – 36,493 млн.м³, переробна промисловість – 16,197 млн. м³ та сільське, лісове і рибне господарства – 3,723 млн. м³.

Ґрунтове середовище

Джерелом механічного забруднення ґрунтів може бути несвоєчасна і неякісна санітарна очистка території. Відходи є основним регіональним фактором забруднення навколишнього середовища. Міграція токсичних компонентів призводить до забруднення ґрунтів, поверхневих та підземних вод, атмосферного повітря.

Основним джерелом забруднення ґрунтів на території громади є проведення утилізації побутових відходів на присадибних ділянках та наявність поглинаючих ям у дворових туалетах та гноєсховищах. Крім того, уздовж автодоріг ґрунти забруднюються осідаючими шкідливими речовинами з

						Арк.
						16
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

вихлопних газів автотранспорту. До несприятливого впливу на стан навколишнього середовища слід віднести наявність кладовищ у безпосередній близькості до садибної житлової забудови.

Джерелом забруднення ґрунтів є тверді побутові, виробничі відходи та стічні води.

Управління житлово-комунального господарства міської ради координує діяльність комунального підприємства Калуської міської ради КП «Екоресурс». Відповідно до рішення виконавчого комітету Калуської міської ради від 17.03.2021 року №81 виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на території Калуської міської територіальної громади визначено ТзОВ «Еко-Прикарпаття» строком на 5 років.

КП «Екоресурс» здійснює складування та захоронення побутових відходів на полігоні ТПВ, який знаходиться в лісовому масиві в районі Височанка-Залісся у північно-східній околиці міста. Полігон ТПВ обслуговує Калуську міську територіальну громаду. Площа території Калуської МТГ складає 265,5 км². Чисельність міського населення ТГ складає 65814 чол. та сільського - 22340 чол. Загальна чисельність громади становить – 88154 чол.

Нормативна санітарно-захисна зона від полігону 500 м – витримується. Віддаленість від населеного пункту - 1,35 км від м. Калуша (м/н Підгірки, лікарня ТМО), 1,5 км від с.Студінки. Віддаленість від водотоків і водойм: 0,75 км до потічка, 2,15 км до р. Млинівка, 2,2 км до р.Сівка, 3,5 км до р.Лімниця. Віддаленість до водозабірних споруд - 4,65 км (розташовані на р.Лімниця).

Для захоронення відходів виділена земельна ділянка площею 7,999 га, що знаходяться в східній частині міста Калуша Івано-Франківської області, в урочищі Височанка – Залісся. Під першу чергу захоронення ТПВ виділена ділянка площею 4,12 га; рекультивованої ділянки - 3,0 га, в т. ч. під складування відходів – 2,461 га; під господарську зону – 0,41 га; під'їзна дорога до КНС, насосна станція КНС та інші-0,71 га. Решта території – 3,88 га – під II чергу складування ТПВ.

Складування та захоронення побутових відходів на полігоні відбувається відповідно даного щорічного плану, а також з дотриманням технологічної схеми захоронення ТПВ та правил експлуатації полігону.

З метою проведення ефективної, цілеспрямованої діяльності з організації та координації заходів щодо охорони навколишнього природного середовища, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання і відтворення природних ресурсів міста, на виконання статті 47 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», пункту 22 частини 1 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування» рішенням Калуської міської ради від 29.09.2022 № 1602 затверджено Програму охорони навколишнього природного середовища Калуської міської територіальної громади на 2023-2025 роки.

Обмеження у використанні земельних ділянок

Існуючими планувальними обмеженнями на території детального плану території є:

– червоні лінії існуючих вулиць – 8,5 м, 15 м, 20 м, 35 м;

						Арк.
						17
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

- повітряні лінії електропередач ПЛ-0,4 кВ з охоронними зонами 2 м по обидві сторони лінії (згідно Постанови Кабінету Міністрів України № 209 від 4 березня 1997 р. «Про затвердження правил охорони електричних мереж», пункт 5);
- повітряні лінії електропередач ПЛ-10 кВ з охоронними зонами 10 м по обидві сторони лінії (згідно Постанови Кабінету Міністрів України № 209 від 4 березня 1997 р. «Про затвердження правил охорони електричних мереж», пункт 5);
- мережа господарсько – питного водопроводу, відстань до фундаментів та споруд - 5 м (згідно додатку И.1 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова території»);
- газопровід низького тиску , відстань до фундаментів та споруд - 2 м (згідно додатку И.1ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова території»);
- газопровід середнього тиску , відстань до фундаментів та споруд - 4 м (згідно додатку И.1ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова території»);
- каналізація , відстань до фундаментів та споруд - 3 м (згідно додатку И.1 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова території»);
- трансформаторна підстанція з охоронною зоною 7-10 м (згідно додатку И.1 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова території»);
- АЗС із санітарно-захисною зоною 50 м (згідно пункту 10.8.27 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова території»);
- зона акустичного впливу – 100 м (згідно пункту 5.25 ДСП 173-96);
- смуги відведення каналу 1 м з одного боку та 5 м з іншого (в тому числі 4 м експлуатаційна дорога) (ДБН В.2.4-1-99);
- межі землекористувачів.

Природоохоронні території та об'єкти

Природоохоронні території та об'єкти - території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони, території, зарезервовані з метою наступного їх заповідання, об'єкти екомережі, території Смарагдової мережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

На території проектування відсутні території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони, території, зарезервовані з метою наступного їх заповідання, об'єкти екомережі, території Смарагдової мережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Найближчими територіями природно-заповідного фонду є: Ріка Лімниця з водоохоронною смугою вздовж берегів завширшки 100 м – ландшафтний заказник місцевого значення (відстань від території проектування становить орієнтовно 1,5 км), ботанічний заказник місцевого значення «Вістова» (відстань

						Арк.
						18
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

від території проектування становить орієнтовно 2,6 км), ботанічна пам'ятка природи «Височанські дуби» (відстань від території проектування становить орієнтовно 3,5 км), ботанічна пам'ятка природи «Копанки» (відстань від території проектування становить орієнтовно 4,3 км).

Ріка Лімниця з водоохоронною смугою вздовж берегів завширшки 100 м – ландшафтний заказник місцевого значення в Україні. Розташований у Калуському районі Івано-Франківської області.

Площа 2064 га. Статус присвоєно 1979 року з метою збереження природного комплексу вздовж русла річки Лімниця, яка є цінним джерелом чистої питної води та такої, що має сприятливі умови для існування цінних промислових видів риб: марени, рибця та гірської форелі.

Вістова – ботанічний заказник місцевого значення в Україні. Розташований у межах Калуського району Івано-Франківської області, на південний захід від села Вістова.

Площа 27,5 га. Статус присвоєно згідно з рішенням обласної ради народних депутатів від 15.07.1993 року, із змінами у площі згідно з рішенням обласної ради від 17.01.2008 року № 490-18/2008. Перебуває у віданні ДП «Калуський держлісгосп» (Калуське л-во, кв. 31, вид. 1, 2, 3, 5).

Статус присвоєно для збереження частини дубово-букового лісового масиву, який має ознаки пралісу, а також популяцій цінних рослин: цибуля ведмежа, лілія лісова, білоцвіт весняний, хвощ великий.

Височанські дуби – ботанічна пам'ятка природи місцевого значення в Україні. Об'єкт природно-заповідного фонду Івано-Франківської області.

Розташована в межах міста Калуш Івано-Франківської області, мікрорайон Баня, вул. Робітничка.

Площа природоохоронної території 1,2556 га. Статус присвоєно згідно з рішенням Калуської міської ради від 30.06.2016 року № 335. Перебуває у віданні: Калуська міська рада.

Статус присвоєно для збереження 6 екземплярів вікових дерев дуба звичайного. Висота дерев – 18-23 м, на висоті 1,5 м стовбури мають довжину окружності 582, 447, 420, 410, 290 та 260 см. Орієнтовний вік дерев 200-300 років. На ділянці біля дубів зростає підсніжник білосніжний, занесений до Червоної книги України.

Копанки – ботанічна пам'ятка природи місцевого значення в Україні. Розташована в межах Калуського району Івано-Франківської області, на схід від села Копанки.

Площа 36,8 га. Статус надано згідно з рішенням обласної ради народних депутатів від 17.01.2008 року № 490-18/2008. Перебуває у віданні ДП «Калуський держлісгосп» (Войнилівське лісництво, квартал № 29, виділ № 3, 7, 16). Статус надано з метою збереження частини лісового масиву з унікальним дубовим насадженням віком близько 120 років.

Україна є однією з країн, що підписала Бернську конвенцію про біологічне різноманіття (Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі). Дата підписання Україною: 11 червня 1992 р.

						Арк.
						19
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Дата ратифікації Україною: Закон України «Про ратифікацію Конвенції про охорону біологічного різноманіття» від 29 листопада 1994 р. № 257/94-ВР. Дата набуття чинності: 29 грудня 1993 р., для України – 7 лютого 1995 р.

Смарагдова мережа України (англ. Emerald network) – українська частина Смарагдової мережі Європи, розробляється з 2009 року.

Мережа Емеральд (Смарагдова мережа, Emerald Network) – це мережа, що включає Території Особливого Природоохоронного Інтересу (Areas of Special Conservation Interest, ASCI, далі – «території (об'єкти) мережі Емеральд»). Мережа Емеральд проектується в державах, які є сторонами Бернської конвенції (всього 26 держав), у країнах Європейського Союзу на виконання Бернської конвенції створюється мережа «Натура 2000», яка проектується за аналогічними принципами, що і мережа Емеральд, але використовує юридичні і фінансові інструменти ЄС.

Провідною організацією, яка відповідає за розбудову даної мережі, є Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. Розробником першої черги Мережі (у 2009-2016 роках) була благодійна організація «Інтерекоцентр» (за цей період підготвлені описи на 271 територію). У період 2017-2019 років проектуванням Смарагдової мережі займається громадська організація «Українська природоохоронна група» (за 2017-2018 розроблено та подано на розгляд Бернської конвенції обґрунтування щодо створення ще 106 територій Мережі). Під час засідання Постійного комітету Конвенції 44-5 грудня 2019 року нові 106 територій були додані до складу мережі (№272-377). Проектом передбачено і створення екологічної мережі.

Екомережа – це складна, різнорівнева, просторова система природних біотичних і абіотичних елементів екосистеми, а також змінених і деградованих ландшафтів, що вимагають збереження або відновлення, у тому числі і шляхом невиснажливого використання. Як впливає з цього визначення, до складу екомережі мають бути включені не тільки території із збереженою природною рослинністю, але й змінені, навіть деградовані, ландшафти, які потребують відновлення.

До складових структурних елементів екомережі включаються:

- а) території та об'єкти природно-заповідного фонду;
- б) землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони;
- в) землі лісового фонду;
- г) полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду;
- г) землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами;
- д) землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів;
- е) інші природні території та об'єкти (ділянки степової рослинності, пасовища, сіножаті, луки, кам'яні розсипи, піски, солончаки, земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу природну цінність);
- є) земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України;

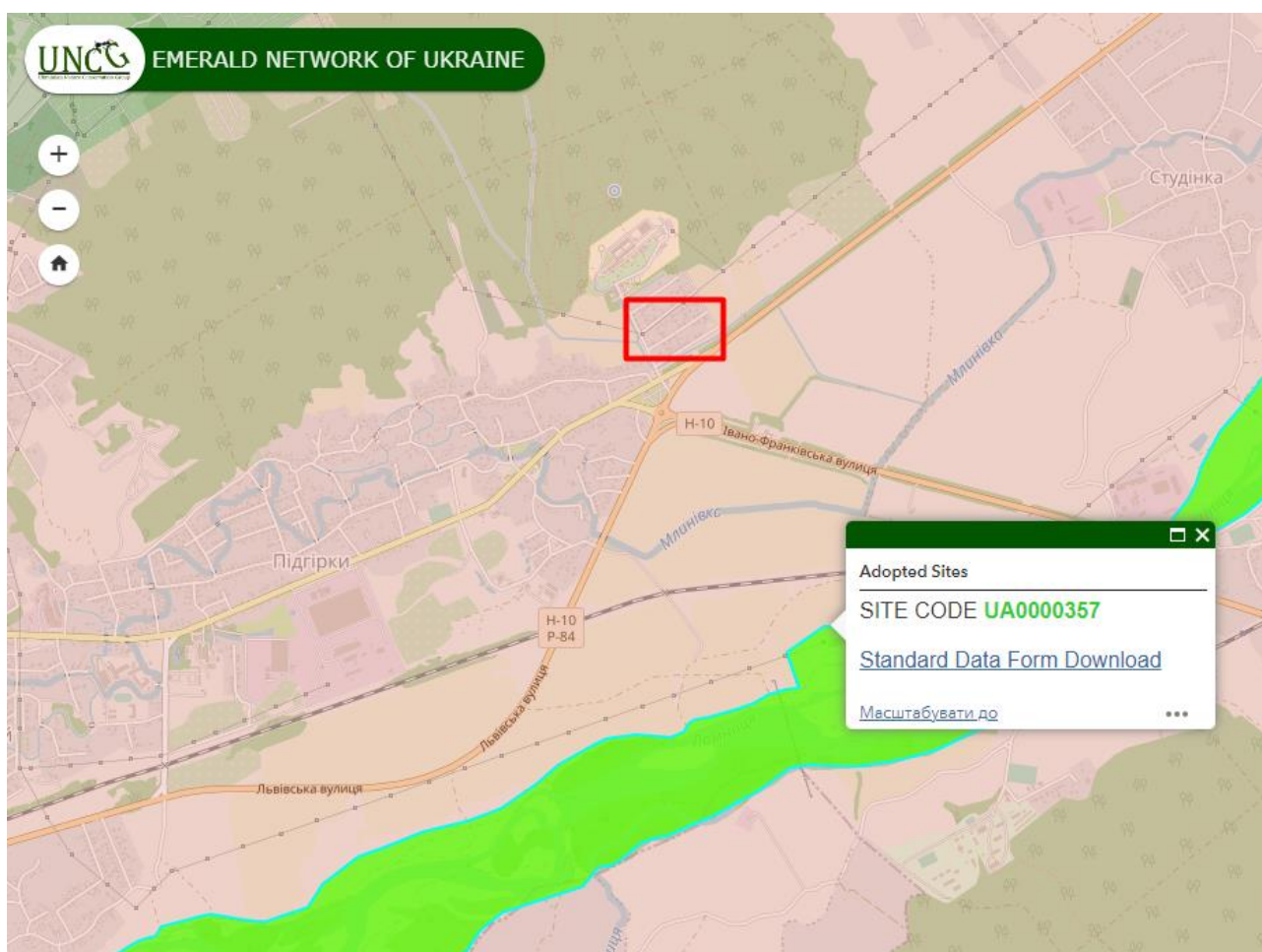
						Арк.
						20
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

ж) території, які є місцями перебування чи зростання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України;

з) частково землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання - пасовища, луки, сіножаті тощо;

и) радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом.

Територія проектування не потрапляє на території Смарагдової мережі. Найближчий об'єкт Смарагдової мережі знаходиться на відстані 1,4 км на південь від проектованої земельної ділянки UA0000357 Limnytsya river valley (за даними <http://emerald.net.ua/>) (рис. 2.4).

Рис. 2.4. Схематичне розташування території в системі територій Смарагдової мережі України

Оскільки проектована земельна ділянка знаходиться на значній відстані від територій Смарагдової мережі та об'єктів ПЗФ, негативного впливу на природоохоронні території не передбачається.

Прогнозні зміни стану довкілля у тому числі здоров'я населення якщо документ державного планування не буде затверджено

Незатвердження документа державного планування не сприятиме соціально-економічному розвитку та не покращить екологічних умов довкілля населеного пункту:

						Арк.
						21
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

- не буде проведено планувально-інженерної підготовки проектованої території;
- не буде вирішено питання влаштування інженерних комунікацій;
- не буде покращено побутові умови населення та належного надання житлово-комунальних послуг;
- не буде проведено заходів з інженерної підготовки та захисту території від небезпечних геологічних та гідрогеологічних процесів.

За умови збереження існуючого просторового планування території можливе збільшення впливу негативних факторів на стан довкілля та здоров'я мешканців навколишніх територій.

Зміни стану повітряного середовища, якщо ДДП не буде затверджено, загалом не прогнозуються. Ймовірний вплив у зв'язку з тенденцією до збільшення навантаження на ґрунтове середовище, внаслідок збільшення ризику забруднення у разі невирішення питання щодо будівництва інженерних мереж водопостачання та водовідведення.

						Арк.
						22
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу

Калуський район розташований в західній частині Івано-Франківської області в Карпатському передгір'ї та гірській частині Карпат, займає південно-східну частину Карпатських Бескидів, частину Горганів і більшу частину басейну Лімницької долини. Межує з Івано-Франківським районом на сході, зі Стрийським районом Львівської області – на заході і півночі, а на півдні по гірському хребту – із Закарпатською областю.

Місто Калуш розташоване вздовж лівого берега ріки Лімниця на північний захід від м. Івано-Франківськ.

Основу господарсько-промислового комплексу території складає Калуський промисловий вузол. Він являє собою локальний промислово-територіальний комплекс, де підприємства об'єднані між собою тісними виробничими зв'язками, спільністю транспортно-географічного положення, спільними системами інфраструктури і населених пунктів з метою найбільш ефективного використання природних, матеріальних і трудових ресурсів.

В межах Калуського промислового вузла знаходяться підприємства хімічної, енергетичної, гірничо-добувної, машинобудівної, лісопереробної, легкої та харчової промисловості. Серед найбільших є такі підприємства як ТОВ «Карпатнафтохім», ТзОВ «Таркетт Вінісін», ТзОВ «Калуський трубний завод». Гірничо-видобувна промисловість представлена кар'єрами по видобутку глинистої сировини та піщано-гравійної суміші. Енергетична промисловість представлена Калуською ТЕЦ, яка забезпечує потреби підприємств та населення в електроенергії.

Атмосферне повітря

Забруднення атмосферного повітря за ступенем хімічної небезпеки для людини посідає перше місце, завдаючи негативних екологічних наслідків і для екосистем, чинить безпосередній вплив на рослинність і фауну, а також на якість води і ґрунту. Основними забруднюючими речовинами є: оксиди сірки та азоту (SO_x, NO_x), оксид вуглецю (CO₂) і тверді частинки (ТЧ10 і ТЧ2,5), на частку яких припадає близько 98% від загального обсягу викидів шкідливих речовин в атмосферу.

У 2021 році викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря в області становили 210,3 тис. т, в тому числі 172,4 тис. т від стаціонарних джерел забруднення та 37,9 тис. т від пересувних джерел (автомобільного транспорту). В порівнянні з 2020 роком викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря збільшилися на 15,3%. Від стаціонарних джерел забруднення у повітряний басейн надійшло 12,0 млн. т. діоксиду вуглецю (на 15% більше порівняно з 2020 роком) – основного парникового газу, який впливає на зміну клімату. Основними забруднювачами повітря залишаються підприємства з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, на які припадає 89,1% від загальнообласних обсягів викидів забруднюючих речовин. Зокрема, найбільшим забруднювачем атмосферного повітря залишається ВП «Бурштинська ТЕС» АТ «ДТЕК Західенерго» на яку припадає 84,4% викидів

забруднюючих речовин в атмосферне повітря від загального обсягу викидів по області. Викиди в атмосферне повітря у 2021 році від виробничої діяльності підприємства ВП «Бурштинська ТЕС» АТ «ДТЕК Західенерго» збільшилися на 24,4% в порівнянні з 2020 роком і становили 145,6 тис. тонн.

За даними Головного управління статистики в Івано-Франківській області у структурі викидів забруднюючих речовин в 2021 році переважали діоксид та інші сполуки сірки – 119803,4 тонни речовини, зокрема найвищий показник становив в Івано-Франківському районі - 115016,5 тонн, а найнищий у Косівському районі 1,9 тонн, найменший обсяг викидів в області встановлено по оксиду вуглецю – 3569,4 тонн (рис. 3.1)

**Викиди окремих забруднюючих речовин в атмосферне повітря
стаціонарними джерелами забруднення
за районами у 2021 році***

(т)

	Обсяги викидів забруднюючих речовин усього	У тому числі						Крім того, викиди діоксиду вуглецю (тис. т)
		Діоксиду та інших сполук сірки	Сполуки азоту	Метану	Оксиду вуглецю	Речовин у вигляді суспендованих твердих частинок	Неметалових летких органічних сполук	
Область	172425,3	119803,4	14959,0	7311	3569,4	21530,1	5114,6	12067,1
Верховинський	6,1	2,2	0,8	-	3,1	0,0	-	-
Івано-Франківський	152179,1	115016,5	12074,5	2312,7	1616,6	19353,6	1736,7	10942,8
Калузький	15526,6	4746,8	2252,7	2776,8	1506,2	1968,8	2208,8	1030,1
Коломийський	402,0	6,0	80,0	39,8	144,1	109,2	22,0	16,8
Косівський	95,3	1,9	21,1	41,7	17,2	1,7	11,7	3,5
Надвірнянський	4216,2	30,0	529,9	2140,6	282,2	96,8	1135,4	73,9

* За даними Головного управління статистики в Івано-Франківській області

Рис. 3.1. Викиди окремих забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення за районами у 2021 році

Спостереження за рівнем забруднення атмосферного повітря проводять спеціалісти ДУ «Івано-Франківський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України».

Радіаційний фон на території Івано-Франківської області у 2021 році вимірювався Івано-Франківським обласним центром гідрометеорології на 13 п'яти метеостанціях: Івано-Франківськ, Долина, Коломия, Яремче та Пожижевська. Загальні показники радіоактивного забруднення атмосферного повітря на території області за 2021 рік не перевищують рівень природного гама-фону, в порівнянні з попереднім роком ці величини суттєво не змінилися.

Водні ресурси

За даними звітності за формою № 2ТП-водгосп (річна) по області в 2021 році було забрано 91,037 млн.м³ води, в т.ч. з поверхневих водойм – 83,311 млн. м³, порівняно з 2020 роком забір води збільшився на 11,007 млн.м³. Все ще значна кількість свіжої води, забраної із природних джерел була втрачена при її транспортуванні до водокористувачів в результаті фільтрації, протічок, аварій в системах подачі води від місця забору до місця використання. За 2021 рік по області обсяг втрат води при транспортуванні становив 11,744 млн.м³ або 12,9%

від загального обсягу забраної води з водних об'єктів. Найбільші втрати води при транспортуванні допустили підприємства галузі водопостачання, каналізація, поводження з відходами - 8,359 млн.м³ (або 71,18% від загальних втрат по області), з яких 8,311 млн.м³ втрат (або 70,77% від загальних втрат по області) припадає на водокористувачів галузі забір, очищення та постачання води. За даними звітності про використання води за формою 2ТП-водгосп (річна) в 2021 році в області було використано 81,883 млн.м³ води, в т.ч. 70,958 млн.м³ з поверхневих водойм, збільшилося на 15,204 млн.м³, за рахунок збільшення обсягів використання води підприємствами промисловості та підприємствами діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування

У 2021 році в поверхневі водні об'єкти скинуто 60,552 млн. м³ зворотних вод, із яких 52,485 млн. м³ очищені до нормативних показників, 1,307 млн. м³ забруднених зворотних (стічних) вод, 6,760 млн. м³ скинуто нормативно чистих без очистки. На збільшення обсягів скиду «нормативно чистих без очистки» зворотних (стічних) вод в поверхневі водні об'єкти (на 1,137 млн.м³) вплинули, в основному, такі підприємства, як: ПрАТ «ІваноФранківськцемент» (0,863 млн.м³ нормативно чистих без очистки в 2021 році проти 0,0 млн.м³ в 2020); ВП «Бурштинська ТЕС» АТ «ДТЕК Західенерго» (2,174 млн.м³ нормативно чистих без очистки в 2021 проти 1,613 млн.м³ в 2020. 28 Основними забруднювачами поверхневих водних об'єктів по області є підприємства промисловості, сільського господарства та водопостачання, каналізації, поводження з відходами.

Основними забруднювачами поверхневих водних об'єктів по області є галузь: водопостачання, каналізація та поводження з відходами – 36,493 млн. м³, переробна промисловість – 16,197 млн. м³ та сільське, лісове і рибне господарства – 3,723 млн. м³.

Особлива увага приділяється визначенню хімічних та фізико-хімічних показників якості вод, відібраних на масивах поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення області:

- р. Лімниця, с. Вістова;
- р. Свіча, с. Княжолука;
- р. Бистриця Надвірнянська, с. Березівка;
- р. Бистриця Солотвинська, с. Скобичівка;
- р. Прут, с Шепарівці;
- р. Прут, м. Яремче.

Якісний стан води річки Лімниця у пункті моніторингу в с. Вістова характеризується показниками, значення яких протягом року знаходились у межах: ХСК – від 5,4 мгО/дм³ до 12 мг/дм³; БСК5 – від 1,3 мгО/дм³ до 2,5 мг/дм³.

Загальним аналізом лабораторних досліджень, проведених протягом 2021 року встановлено, що у 6 масивах поверхневих вод на території ІваноФранківської області вміст забруднюючих речовин не перевищує

						Арк.
						25
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

екологічних нормативів якості і масиви відповідають I класу хімічного стану – «доброму». Узагальнюючи лабораторні дослідження можна зробити висновок, що стан поверхневих вод на території Івано-Франківської області, в основному, задовільний, хоча є річки, хімічний стан яких характеризується як «недосягнення доброго», але переважно тільки за одним із показників, який незначно перевищує допустимі нормативи.

У 2021 році фахівцями ДУ «Івано-Франківський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» з комунальних централізованих водопроводів досліджено 526 проб питної води на мікробіологічні показники, з 38 них 3 не відповідають вимогам ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною», з відомчих водопроводів досліджено 102 проби води, з яких 2,9% не відповідають вимогам ДСанПіН, по сільських водопроводах досліджено 65 проб, які відповідають вимогам. У 2021 році отруєнь та спалахів інфекційних захворювань пов'язаних з водним фактором на території області не фіксувалось.

Земельні ресурси

Земельний фонд області складається із земель, що мають різноманітне функціональне використання. Загальна площа земель станом на 01.01.2022 складає 1392,7 тис. га, із них сільськогосподарські угіддя – 621,2 тис. га (44,6% від загальної площі території області), в тому числі: - рілля – 400,6 тис. га (28,8% від загальної площі території області); - перелоги – 2,2 тис. га (0,2% від загальної площі території області); - багаторічні насадження – 15,4 тис. га (1,1% від загальної площі території області); - сіножаті і пасовища – 202,9 тис. га (14,6% від загальної площі території області). Площа лісів та інших лісовкритих площ складає – 635,7 тис. га (45,6% від загальної площі території області).

За період з 2017 по 2021 роки Івано-Франківською філією ДУ «Держґрунтохорона» проведено обстеження сільськогосподарських угідь на площі 172,1 тис. га, що складає 27,3% від наявних в області. За результатами лабораторних досліджень, які проводяться на п'ятирічний звітний період, в області серед обстежених угідь 52,5% кислих земель. Кислотність ґрунтів негативно позначається на їх родючості. Серед них 15,9% припадає на дуже сильно - та сильнокислі, 14,3% - середньокислі, 22,3% - слабокислі ґрунти.

Найбільше кислих угідь, серед обстежених, знаходиться у гірських районах Карпат, а саме: Верховинському – 100,0 %, Косівському – 96,6 %, Калуський – 89,6 % та Надвірнянському – 79,2 %. Найменшу питому вагу серед обстежених сільськогосподарських земель займають кислі ґрунти у Івано-Франківському (25,5 %), та Коломийському (36,5 %) районах.

Охорона здоров'я

В цілому здоров'я населення можна оцінити такими показниками, як середня тривалість життя при народженні або після досягнення певного віку, загальна смертність та смертність дітей до одного року життя, захворюваність і функціональні відхилення, поширеність хвороб.

						Арк.
						26
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Чисельність наявного населення Калуської територіальної громади станом на 1 січня 2021 року становила 88,2 тис. осіб, з них 65,8 тис. осіб по місту Калушу (табл. 3.1).

Табл. 3.1.

Чисельність населення Калуської МТГ (осіб; станом на 1 січня)

	Назва населених пунктів	Кількість осіб
Усього		88154
1.	м.Калуш	65814
2.	с.Бабин-Зарічний	218
3.	с Боднарів	2193
4.	с.Вістова	1097
5.	с Голинь	4596
6.	с Довге-Калуське	787
7.	с Копанки	1850
8.	с.Кропивник	2010
9.	с Мислів	690
10.	с.Мостище	926
11.	с Пійло	1936
12.	с Ріп'янка	634
13.	с.Середній Бабин	481
14.	с.Сівка-Калуська	1485
15.	с.Студінка	1500
16.	с Тужилів	1616
17.	с Яворівка	321

Чисельність наявного населення області, за оцінкою, за попередніми даними, на 1 січня 2021 року становила 1361,1 тис. осіб.

Медицина допомога населенню в основному надається комунальним некомерційним підприємством «Калуська центральна районна лікарня», в т.ч. структурними підрозділами: пологовий будинок з жіночою консультацією, дитяча лікарня.

Табл. 3.2.

Заклади охорони здоров'я Калуської МТГ

№ п/п	Тип закладу	Кількість, шт.
1	Стаціонарні заклади	2
2	Медичні та діагностичні центри:	12
	з них:	
	комунальні	
	приватні	9

					Арк.
					27
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	

3	Станції невідкладної швидкої медичної допомоги	1
4	Приватні медичні установи	68
5	ФАП-и	11
6	Амбулаторії	5

На території громади функціонує Калуський міський центр первинної медико – санітарної допомоги Калуської міської ради. Станом на кінець 2020 р. з мешканцями укладено 69,5 тис. декларацій для надання первинної допомоги та надається спеціалізована вторинна допомога дитячому та дорослому населенню. Кількість прийнятих і оглянутих пацієнтів у 2020 році знизилася на 4,5% до 45 1307 осіб у порівнянні з 2019 роком. Кількість пролікованих в денному стаціонарі також знизилася на 31,5% та склала 1 129 осіб. Відрадіє те, що в 2020 році знизилася кількість виявлених хворих на туберкульоз 11 осіб (у 2019 було 32 особи) та онкохворих - 183 особи (у 2019 році було 221 особа).

У громаді також функціонує комунальне некомерційне підприємство «Стоматологічна поліклініка Калуської міської ради» - заклад для надання третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги стоматологічним хворим. Всього у 2020 році було 26 289 відвідувань (у 2019 році - 24 045), із них первинних - 16 074 (у 2019 році - 15797), тобто відбувається збільшення наданих стоматологічних послуг мешканцям на 9,3% (та 1,7% відповідно).

						Арк.
						28
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо території з природоохоронним статусом

Детальний планом території передбачається будівництво інженерних комунікацій на вул. Богомольця, вул. Куровця, вул. Бортнянського та вул. Дрогобича.

Дані інженерні комунікації проектуються із врахованими відступами від існуючих мереж а також від фундаментів та споруд.

Прокладання нових інженерних мереж передбачається в межах профілів доріг. У межах існуючих вулиць, що не мають розділювальних смуг, допускається розміщення нових інженерних мереж під проїзною частиною за умови прокладання їх у тунелях або каналах (згідно ДБН Б.2.2-12:2019, п.11.5.2).

Відстань до фундаментів та споруд від проєктованих водопровідних мереж становить 5 м (згідно ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова території», додаток И.2), відстань до фундаментів та споруд від проєктованих каналізаційних мереж становить 3 м (згідно ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова території», додаток И.2).

Згідно ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова території», додаток И.2. відстані від проєктованих водопровідних мереж до існуючих мереж збережено:

- від газопроводу низького тиску до каналізаційної мережі – 1 м;
- від газопроводу низького тиску до водопроводу – 1 м;
- від газопроводу середнього тиску до каналізаційної мережі – 1 м;
- від газопроводу середнього тиску до водопроводу – 1 м;
- від газопроводу середнього тиску до газопроводу низького тиску – 0,5 м;
- від водопроводу до каналізації – 1,5 м;

Водовідведення дощових та талих вод з території ділянки пропонується вирішувати в поєднанні з вертикальним плануванням – розосереджений поверхневий стік по рельєфу.

Значного негативного впливу під час планованої діяльності на компоненти навколишнього середовища та здоров'я населення не передбачається.

У процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки проекту документу державного планування детального плану території виявлено такі екологічні проблеми:

- низький рівень екологічної свідомості та екологічної культури громадян;
- відсутність організованої постійної в часі системи моніторингу за всіма складовими НПС;
- навантаження на інженерні мережі.

У проєкті детального плану території враховані всі наявні екологічні проблеми та запропонована найбільш екологічно та економічно вигідна територіально-планувальна організація та подальше використання.

						Арк.
						29
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Оцінка ймовірного впливу реалізації планової діяльності містобудівної документації на складові довкілля відповідно до контрольного переліку наведена у таблиці 4.1.

Табл. 4.1

Ймовірний екологічний вплив на складові довкілля

№	Чи може реалізація планованої діяльності спричинити:	Очікування впливу			Пом'якшення існуючої ситуації
		Так	Ймовірно	Ні	
Повітря					
1.	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?			+	
2.	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?		+		
3.	Погіршення якості атмосферного повітря?			+	
4.	Появу джерел неприємних запахів?			+	
5.	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			+	
Водні ресурси					
6.	Збільшення обсягів скидів у поверхневій воді?			+	
7.	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			+	
8.	Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти?			+	
9.	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			+	

10.	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?			+	
11.	Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			+	
12.	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкта?			+	
13.	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			+	
14.	Зміни напрямку або швидкості потоків підземних вод?			+	
15.	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або шляхом порушення водоносних горизонтів)?			+	
16.	Забруднення підземних водоносних горизонтів?			+	
Відходи					
17.	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?		+		
18.	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки?			+	
19.	Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки?			+	
20.	Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами?			+	

21.	Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			+	
Земельні ресурси					
22.	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?			+	
23.	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?			+	
24.	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?			+	
25.	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури?			+	
26.	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель?			+	
27.	Виникнення конфліктів між ухваленнями цілями документа державного планування та цілями місцевих громад?			+	
Біорізноманіття та рекреація					
28.	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?			+	
29.	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному			+	

	представництві?				
30.	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому?			+	
31.	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			+	
32.	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?			+	
33.	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?			+	
34.	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично прийнятих місць, руйнування пам'ятників природи тощо)?			+	
Населення та інфраструктура					
35.	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності, та зростанні кількості населення будь-якої території?			+	
36.	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?			+	
37.	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему? Зміни в структурі транспортних потоків?			+	
38.	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?			+	

39.	Потреби нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?			+	+
40.	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			+	
Екологічне управління та моніторинг					
41.	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			+	
42.	Погіршення екологічного моніторингу?			+	
43.	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			+	
44.	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			+	
Інше					
45.	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?			+	
46.	Суттєве вилучення будь-якого невідновлюваного ресурсу?			+	
47.	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?			+	
48.	Суттєве порушення якості природного середовища?			+	
49.	Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть			+	

	досягнення довготривалих цілей у майбутньому?				
50.	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть не значними, але у сукупності можуть викликати значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			+	

Оцінка за видами та кількістю очікуваних викидів шкідливих речовин, забруднення повітряного середовища, шумового, світлового, теплового та радіаційного забруднення, в результаті виконання підготовчих робіт та провадження планованої діяльності наведено у табл. 4.2.

Табл.4.2

Оцінка за видами та кількістю очікуваних ризиків впливу

Сфери охорони довкілля	Можливі наслідки виконання ДДП
Атмосферне повітря	На етапі будівельних робіт на атмосферне повітря будуть здійснювати тимчасовий негативний вплив викиди забруднюючих речовин та шум від роботи обладнання і спецтехніки. Внаслідок земляних робіт та пересипання ґрунту в повітря будуть виділятися речовини у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом. Під час роботи двигунів внутрішнього згорання автотранспорту і спецтехніки в атмосферне повітря будуть викидатися вуглецю оксид, вуглецю діоксид, діазоту оксид, азоту діоксид, вуглеводні граничні C ₁₂ -C ₁₉ , суспендовані тверді частинки недиференційовані за складом (сажа), сірки діоксид, аміак, метан, бенз(а)пірен. При експлуатації об'єктів очікується допустимий вплив на атмосферне повітря.
Водне середовище	Будівельні роботи можуть бути джерелом забруднення поверхневих і підземних вод внаслідок випадкового викиду забруднювальних речовин, що будуть використовуватись на проєтованій території під час будівельних чи підготовчих робіт. Джерел забруднення поверхневих стоків

	<p>нафтопродуктами та іншими забруднюючими речовинами на території проектування не передбачено. Створення додаткових впливів на водне середовище не передбачається. Проектні рішення матимуть позитивний вплив на навколишнє середовище, адже знижуються ризики забруднення підземних вод. Проте, є ймовірність забруднення підземних вод в результаті недотримання вимог при будівництві та неутриманні в належному стані мереж під час експлуатації.</p>
Ґрунтове середовище	<p>Вплив здійснюватиметься при інженерній підготовці території, влаштуванні проєктованих мереж. При будівництві можливе тимчасове складування будівельних відходів та залишків матеріалів.</p> <p>Порушення ґрунтового покриву може відбуватись під час будівництва та руху транспортних засобів.</p> <p>Потенційними джерелами забруднення ґрунту під час проведення будівельних робіт є просипи сипучих матеріалів при розвантажувально-навантажувальних та перевантажувальних роботах, випадкові проливи дизельного палива, емульсії або асфальтобетонної суміші.</p> <p>Потенційними джерелами забруднення ґрунтового середовища є неутриманні в належному стані мереж під час їх експлуатації.</p>
Акустичний вплив	<p>Шумове забруднення буде спричинене насамперед роботою будівельної техніки та матиме тимчасовий характер. При експлуатації шумового забруднення не передбачається.</p>
Світлове, теплове та радіаційне забруднення	<p>Світлового та радіаційного забруднення не передбачається.</p>
Флора та фауна	<p>Впливу не передбачається. Об'єкти природно-заповідного фонду України відсутні на території проєктованої земельної ділянки.</p>
Геологічне середовище	<p>Можливий вплив інженерно-господарської діяльності при прокладанні інженерних мереж.</p>

Оцінка головних впливів на здоров'я населення

Серед чинників, що впливають на здоров'я населення, виділяють соціально-економічні (рівень соціальної інфраструктури, умови праці, можливості оздоровлення, доходи та витрати населення, рівень життя тощо); генетичні; стан навколишнього природного середовища (що обумовлені як природними так і антропогенними факторами); наявність та рівень системи охорони здоров'я.

Згідно досліджень науковців за інтенсивністю впливу різних чинників виділяються наступні залежності.

На чинники соціально-економічного характеру, до яких відносяться паління, вживання наркотиків, зловживання алкоголем, праця в шкідливих

						Арк.
						36
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

умовах, нераціональне харчування, стреси, гіподинамія, незадовільні побутові умови та гіперурбанізація припадає 51-52% загального впливу.

Чинник стану навколишнього природного середовища (зокрема, забруднення повітря, води, ґрунту, фізичні фактори впливу) охоплює 20-21% впливу.

Генетично-біологічні фактори (спадковість, стать тощо) впливають на 19-20%.

На групу факторів, пов'язаних із обсягом і якістю медичного обслуговування (забезпеченість об'єктами медичної інфраструктури та фахівцями, своєчасність та якість лікування, вакцинація, періодичність медичних обстежень, державне фінансування медичної сфери тощо) припадає 8-9% впливу.

Серед ризиків впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування можна віднести: якість атмосферного повітря на ділянках впливу автотранспорту та при функціонуванні існуючих та проєктованих об'єктів.

Перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин може призвести до значного зниження імунітету. Забруднення впливають на органи дихання, сприяючи виникненню респіраторних захворювань, катарів верхніх дихальних шляхів, ларингіту, ларинготрахеїту, фарингіту, бронхіту, пневмонії.

Першочерговими наслідками атмосферних забруднень є розвиток специфічних захворювань і отруєнь.

Перевищення нормативних показників шуму негативно впливає на різні системи організму: серцево-судинну, нервову, порушує сон, увагу, збільшує роздратованість, депресію, неспокій, подразнення, може впливати на дихання і травну систему; ушкодження слухової функції з тимчасовою або постійною втратою слуху; порушення здатності передавати та сприймати звуки мовного спілкування; відволікання уваги від звичайних занять; зміни фізіологічних реакцій людини на стресові сигнали; вплив на психічне і соматичне здоров'я; дію на трудову діяльність і продуктивність праці.

При реалізації рішень містобудівної документації не очікуватиметься негативного впливу на здоров'я населення.

Здійснення викидів забруднюючих речовин передбачається на етапі влаштування інженерних мереж та буде тимчасовим наслідком проєктних рішень детального плану території.

Вплив на клімат і мікроклімат

Боротьба зі зміною клімату і запобігання зміні клімату – це система заходів, спрямована на скорочення викидів парникових газів (далі – ПГ) і стримування процесу зростання середньої глобальної температури атмосфери Землі. Перелік таких заходів визначено міжнародними угодами – Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату, Кіотським протоколом до неї, Паризькою кліматичною угодою, а на національному рівні – Концепцією реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затвердженої

						Арк.
						37
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 932-р. Для отримання кількісних значень потрібно розрахувати поточні середньорічні сумарні викиди та поглинання ПГ від території чи регіону та оцінити середньорічні сумарні викиди та поглинання ПГ після завершення ДДП. Наразі кількісний вплив на клімат оцінюється в тоннах CO₂-еквіваленту.

Зважаючи на відсутність фактологічних даних щодо парникових газів в межах регіону та оцінюючи характер планованої діяльності можна зробити висновок, що кліматичні фактори (у т. ч. зміна клімату та викиди парникових газів) – негативних впливів не передбачається. Змін мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, оскільки в результаті експлуатації мереж відсутні значні виділення теплоти, інертних газів, вологи. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні.

						Арк.
						38
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

Відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та нормативно-правової бази України документ державного планування повинен враховувати ряд зобов'язань:

- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;
- виконання ряду заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;
- проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності та цілісності природних об'єктів і комплексів;
- узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища;
- використання отриманих висновків моніторингу та комплексу охоронних заходів об'єкта для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля;
- забезпечення загальної доступності матеріалів детального плану території та самого звіту СЕО відповідно до вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації»;
- надання інформації щодо обґрунтованого нормування впливу планової діяльності на навколишнє природне середовище;
- оцінка ступеню антропогенної змінності територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну ситуацію.

Основні зобов'язання у сфері охорони довкілля стосуються заходів щодо охорони земельних ресурсів, лісів, повітряного, водного та ґрунтового середовища.

Зобов'язання щодо охорони водного середовища – забезпечення на території проектування систем централізованого водопостачання та водовідведення, недопущення забруднення поверхневих стоків нафтопродуктами та іншими забруднюючими речовинами.

Зобов'язання щодо охорони ґрунтового середовища – утримання території у належному санітарному стані.

Зобов'язання щодо здоров'я населення – забезпечення дотримання санітарних умов території проектування, дотримання розмірів санітарно-захисних та охоронних зон.

Комплексні заходи з охорони довкілля ґрунтуються на пропозиціях схем і проектів районного проектування та відповідних розділів прогнозів

						Арк.
						39
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

економічного та соціального розвитку підприємств, схем генеральних планів території.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на державному та місцевому рівнях пов'язані з дотриманням ряду документів:

- Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2014 року № 385;
- Стратегія сталого розвитку «Україна-2020», схвалена Указом Президента України від 12 вересня 2015 року № 5/2015;
- Програма охорони навколишнього природного середовища в Івано-Франківській області до 2025 року;
- Стратегія розвитку Івано-Франківської області на 2021-2027 роки.

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є :

- Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015),
- Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. В Україні проведення СЕО регламентується Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» (№ 2354-VIII від 20.03.2018).

Основні принципи екологічного захисту навколишнього середовища:

- дотримання нормативів гранично допустимих рівнів екологічного навантаження на природне середовище та санітарних нормативів;
- виділення природно-заповідних, ландшафтних, курортно-рекреаційних, історико-культурних зон з відповідним режимом їх охорони;
- збереження та раціональне використання цінних природних ресурсів;
- встановлення санітарно-захисних зон для охорони водойм, джерел водопостачання і мінеральних вод тощо.

Охорона та покращення навколишнього природного середовища забезпечується комплексом захисних заходів, в основі яких покладена система державних законодавчих актів та регламентація планування, забудови і благоустрою населених пунктів.

Конкретні заходи щодо захисту атмосферного, водного та ґрунтового середовища вживаються відповідно до специфіки окремих джерел забруднення.

Основні засади державної екологічної політики:

- впровадження інструментів сталого (тобто виваженого) споживання природних ресурсів та виробництва;
- вдосконалення системи кадастрів природних ресурсів, державної статистичної звітності з використання природних ресурсів та забруднення навколишнього природного середовища;

						Арк.
						40
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

- створення екологічно та економічно обґрунтованої системи платежів за спеціальне використання природних ресурсів, у тому числі природних ресурсів з асиміляційним потенціалом;
- зменшення втрат біологічного та ландшафтного різноманіття, зокрема шляхом вдосконалення принципів формування екологічної мережі, її розширення та невиснажливого використання, а також збереження унікальних природних ландшафтів;
- збереження і відновлення чисельності видів природної флори та фауни, в тому числі мігруючих видів тварин, середовищ їх існування, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного та рослинного світу і типових природних рослинних угруповань, що підлягають охороні;
- зменшення негативного впливу процесів урбанізації на навколишнє природне середовище, припинення руйнування навколишнього природного середовища у межах міст (зокрема, недопущення необґрунтованого знищення зелених насаджень у межах населених пунктів під час виконання будівельних чи інших робіт, незаконного відведення земельних ділянок, зайнятих зеленими насадженнями, під будівництво);
- забезпечення збереження, відновлення та збалансованого використання рослинного світу України;
- забезпечення сталого управління водними ресурсами за басейновим принципом;
- забезпечення сталого використання та охорони земель, покращення стану вражених екосистем та сприяння досягненню нейтрального рівня деградації земель, підвищення рівня обізнаності населення, землевласників і землекористувачів щодо проблем деградації земель;
- стимулювання впровадження систем екологічного управління на підприємствах одночасно з поліпшенням екологічних характеристик продукції, у тому числі на основі міжнародних систем сертифікації та маркування;
- впровадження технологій електронного урядування в екологічній сфері.

Правове й інституційне регулювання та ключові екологічні вимоги у сфері охорони атмосферного повітря визначаються в Законі України «Про охорону атмосферного повітря» (2707-ХІІ від 16.10.92).

Юридичні засади поведження з водними ресурсами визначаються Водним кодексом України (№ 214/95-ВР від 06.06.95) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для забезпечення збереження, збалансованого й науково обґрунтованого використання та відновлення водних ресурсів, захисту водних ресурсів від забруднення.

Правові засади у сфері поведження з відходами забезпечуються Законом України «Про відходи» (№ 187/98-ВР від 05.03.1998) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для регулювання діяльності з метою уникнення чи мінімізації утворення відходів, зберігання й поведження з ними, запобігання та зменшення негативних наслідків для довкілля і здоров'я людини від утворення, зберігання та поведження з відходами.

						Арк.
						41
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Оцінка відповідності проекту зобов'язанням у сфері охорони довкілля, встановленим на міжнародному рівні та шляхи їх врахування

Основними напрямками співробітництва України з міжнародними організаціями є: охорона біологічного різноманіття; охорона транскордонних водотоків і міжнародних озер; зміна клімату; охорона озонового шару; охорона атмосферного повітря; поводження з відходами; оцінка впливу на довкілля.

Міжнародні обов'язки Україна у сфері охорони довкілля зафіксовані у таких програмах:

- Конвенція про біологічне різноманіття, (1992 р., м. Ріо-де-Жанейро Бразилія), ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.;
- Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м.Рамсар, Іран, 1971 р.);
- Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.);
- Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 р.);
- Угоди про збереження кажанів в Європі (1991 р.);
- Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція);
- Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996 р.);
- Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 р.);
- Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі, 1992), що є чинною в Україні з 1 липня 1999 р. та інші.

Варто зазначити, що більшість заходів, передбачених проектом детального плану території у в сфері розвитку інженерної інфраструктури, благоустрою, поводження з відходами відповідають загальносвітовим принципам охорони довкілля та сприяють дотриманню міжнародних зобов'язань.

На виконання Бернської конвенції в Європі створена мережа територій особливого природоохоронного значення – Смарагдова мережа, важливих для збереження біорізноманіття в країнах Європи і деяких країнах Африки.

Смарагдова мережа України є українською частиною Смарагдової мережі Європи, розробляється з 2009 року. В листопаді 2016 року було затверджено першу версію Смарагдової мережі для України, яка потребує доопрацювання на основі наукових даних. Станом на 01.01.2016 р. мережа займала близько 8% території України і в основному складається з існуючих територій природно-заповідного фонду.

Територія документа державного планування, що підлягав стратегічній екологічній оцінці знаходиться на значній віддалі від територій Смарагдової мережі України.

						Арк.
						42
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо-, та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

Наслідками для довкілля, у тому числі для здоров'я населення вважаються ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Вторинні наслідки – це вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття.

Кумулятивні наслідки – нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії двох або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту.

Виконання проекту детального плану території значного негативного впливу на довкілля та здоров'я населення не передбачає.

Вплив на атмосферне повітря.

На етапі будівельних робіт на атмосферне повітря будуть здійснювати тимчасовий негативний вплив викиди забруднюючих речовин та шум від роботи обладнання і спецтехніки. Внаслідок земляних робіт та пересипання ґрунту в повітря будуть виділятися речовини у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом. Під час роботи двигунів внутрішнього згорання автотранспорту і спецтехніки в атмосферне повітря будуть викидатися вуглецю оксид, вуглецю діоксид, діазоту оксид, азоту діоксид, вуглеводні граничні C₁₂-C₁₉, суспендовані тверді частинки недиференційовані за складом (сажа), сірки діоксид, аміак, метан, бенз(а)пірен.

При експлуатації об'єктів очікується допустимий вплив на атмосферне повітря.

Вплив на водне середовище.

Будівельні роботи можуть бути джерелом забруднення поверхневих і підземних вод внаслідок випадкового викиду забруднювальних речовин, що будуть використовуватись на проєтованій території під час будівельних чи підготовчих робіт.

Джерел забруднення поверхневих стоків нафтопродуктами та іншими забруднюючими речовинами на території проєктування не передбачено. Створення додаткових впливів на водне середовище не передбачається. Проєктні рішення матимуть позитивний вплив на навколишнє середовище, адже знижуються ризики забруднення підземних вод. Проте, є ймовірність забруднення підземних вод в результаті недотримання вимог при будівництві та неутриманні в належному стані мереж під час експлуатації.

Вплив на ґрунтове середовище.

						Арк.
						43
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Вплив здійснюватиметься при інженерній підготовці території, влаштуванні проєктованих мереж. При будівництві можливе тимчасове складування будівельних відходів та залишків матеріалів.

Порушення ґрунтового покриву може відбуватись під час будівництва та руху транспортних засобів.

Потенційними джерелами забруднення ґрунту під час проведення будівельних робіт є просипи сипучих матеріалів при розвантажувально-навантажувальних та перевантажувальних роботах, випадкові проливи дизельного палива, емульсії або асфальтобетонної суміші.

Потенційними джерелами забруднення ґрунтового середовища є неутриманні в належному стані мереж під час їх експлуатації.

Вплив на біорізноманіття

Негативного впливу не передбачається. Об'єкти природно-заповідного фонду України та потенційно перспективні ділянки для створення об'єктів ПЗФ відсутні на території проєктованої земельної ділянки.

Вплив на клімат і мікроклімат. Боротьба зі зміною клімату і запобігання зміні клімату – це система заходів, спрямована на скорочення викидів парникових газів (далі – ПГ) і стримування процесу зростання середньої глобальної температури атмосфери Землі. Перелік таких заходів визначено міжнародними угодами – Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату, Кіотським протоколом до неї, Паризькою кліматичною угодою, а на національному рівні – Концепцією реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 932-р. Для отримання кількісних значень потрібно розрахувати поточні середньорічні сумарні викиди та поглинання ПГ від території чи регіону та оцінити середньорічні сумарні викиди та поглинання ПГ після завершення ДДП. Наразі кількісний вплив на клімат оцінюється в тоннах CO₂-еквіваленту.

Зважаючи на відсутність фактологічних даних щодо парникових газів в межах регіону та оцінюючи характер планованої діяльності можна зробити висновок, що кліматичні фактори (у т. ч. зміна клімату та викиди парникових газів) – негативних впливів не передбачається. Змін мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, оскільки в результаті експлуатації об'єктів відсутні значні виділення теплоти, інертних газів, вологи. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні.

Вплив на населення та інфраструктуру. Планова діяльність не передбачає появу нових ризиків для здоров'я населення.

Вплив на соціальне середовище. При нормальній експлуатації об'єкти не матимуть негативного впливу на житлову забудову, об'єкти соціально-побутового, спортивно-оздоровчого, курортного та рекреаційного призначення. В цілому відзначається позитивний вплив на соціальне середовище, внаслідок розвитку інженерної інфраструктури в даній територіальній громаді. Планована діяльність сприяє забезпеченню

						Арк.
						44
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

цілодобового водопостачання, покращення соціально-побутових та санітарно-гігієнічних умов проживання;

Екологічне управління, моніторинг. Планова діяльність не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки.

Кумулятивний вплив. Виконання проекту детального плану території значного негативного впливу на довкілля та здоров'я населення не передбачає. На прилеглих до проєктованої території відсутні інші підприємства-забруднювачі довкілля, тому кумулятивний вплив не очікується.

Синергетичний вплив. Накопичені токсикологічними дослідженнями дані свідчать про те, що в більшості випадків одночасна присутність декількох шкідливих хімічних речовин у компоненті довкілля чи організмі людини в комбінації діють за типом сумації, тобто дія їх додається. Для речовин, які викидатимуться проєктованими об'єктами ефект сумації шкідливого впливу не встановлений.

Науково обґрунтований аналіз вторинних, кумулятивних та синергічних наслідків можливий за умови проведення польових досліджень, та щорічного моніторингу, які достовірно визначають масштаб та силу зазначеного впливу та за потреби слугуватимуть для уточнення цілей та заходів документу державного планування. Для такого аналізу доцільне створення інформаційних моделей навколишнього середовища, що враховуватимуть як локальні, так і глобальні зміни клімату, суспільного укладу та розвиток технологій, що можуть суттєво впливати на реалізацію документу державного планування. У разі виявлення не передбачених цим Звітом наслідків та для їх запобігання, Замовник має дотримуватись п. 1 ст. 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Короткострокові наслідки будуть проявлятися внаслідок будівництва інженерних комунікацій та полягатимуть в накопиченні будівельних відходів, забрудненні атмосферного повітря будівельними роботами. Під час будівництва основним впливом на атмосферу є її запилення та забруднення викидами автотранспорту. Проте, їх кількість і короткочасність впливу не здатні змінити мікроклімат проєктованої території. Вплив викидів забруднювальних речовин на довкілля від транспорту, будівельних машин і зварювальних апаратів має тимчасовий характер тільки в період ведення будівельно-монтажних робіт.

Середньострокові та довгострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) можуть проявлятися у разі зміни клімату, мікроклімату, зміни в екосистемах внаслідок потрапляння забруднюючих речовин в атмосферне повітря, ґрунти і водні об'єкти. Оскільки, в процесі будівництва та експлуатації об'єктів не передбачається значних виділень інертних газів, теплоти, вологи тощо, впливів на мікроклімат та клімат не очікується.

Тимчасові наслідки – при виконанні підготовчих та будівельних робіт вплив на компоненти навколишнього середовища матиме короткочасний та локальний характер (викиди при роботі вантажного транспорту та спецтехніки,

						Арк.
						45
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

при здійсненні зварювальних робіт, земельних робіт; утворення твердих побутових відходів, будівельних відходів; порушення, переміщення ґрунту, можливе забруднення ґрунту нафтопродуктами).

Постійні наслідки – відсутні.

						Арк.
						46
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

З метою охорони навколишнього природного середовища у даному детальному плані території передбачено виконати ряд планувальних та технічних заходів. Комплекс заходів з запобігання наслідків повинен бути виконаний через дію законів України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території та виконання заходів, передбачених державними, обласними цільовими програмами щодо охорони навколишнього середовища.

З метою покращення навколишнього природного середовища, встановлюються охоронні зони від інженерних мереж.

Рослинний шар ґрунту, що утворюється внаслідок влаштування фундаментів, влаштування твердого покриття, проведення вертикального планування використовується для покращення родючості землі.

Заходи, що впливають на всі компоненти середовища і в цілому покращують санітарно-гігієнічні умови:

- проведення забудови згідно з наміченою містобудівною документацією та функціональним зонуванням;
- інженерна підготовка території та вертикальне планування.

При будівництві та експлуатації об'єктів повинні бути передбачені наступні заходи:

- не допускати потрапляння нафтопродуктів у ґрунти, зливання паливно-мастильних матеріалів в спеціально відведені та обладнані місця;
- прокладка зовнішніх та внутрішніх комунікацій з урахуванням запобігання можливості витоку води з них у ґрунт і забезпеченням контролю комунікацій, їх ремонту, скидання аварійних вод;
- влаштування щільного дорожнього покриття, що запобігає фільтрації забруднених нафтопродуктами поверхневих вод у ґрунт;
- дотримуватися встановлених лімітів забору води, лімітів використання води, а також санітарних та інших вимог щодо впорядкування своєї території;
- дотримання у межах зон санітарної охорони об'єктів водопостачання;
- недопускання потрапляння недостатньо-очищених та забруднених стічних вод у водні об'єкти.

З метою забезпечення нормативного стану земельних ресурсів та ґрунтового середовища в період виконання проектних рішень детального плану території передбачаються такі заходи:

- обов'язкове дотримання меж території, відведеної для будівництва;
- складування рослинного ґрунту на спеціально відведених майданчиках з наступним використанням його при рекультивації, відновленні благоустрою;
- вертикальне планування будівельного майданчика;
- забезпечення розміщення будівельних матеріалів на спеціально відведеній ділянці з твердим покриттям;

						Арк.
						47
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

- контроль за роботою інженерного обладнання, механізмів і транспортних засобів, своєчасний ремонт, недопущення роботи несправних механізмів;
- заправка техніки лише закритим способом – автозаправниками;
- не допускати потрапляння нафтопродуктів у ґрунтове середовище;
- забороняється спалювання всіх видів горючих відходів на території будівельного майданчика;
- дотримання вимог щодо санітарного очищення території;
- проведення рекультивації порушених ділянок.

При спорудженні комунікацій слід верхній шар землі переміщати на малопродуктивні ділянки для покращення родючості ґрунтів.

При виконанні будівельно-монтажних робіт забороняється:

- випуск стічних вод, а також неочищених господарсько-побутових або виробничих стоків, що утворюються на будівельному майданчику;
- знищення на будівельному майданчику дерево-чагарникової рослинності якщо це не передбачено проектною документацією;
- застосування речовин, які призводять до погіршення мікроклімату;
- скидання відходів в зонах житлової забудови;
- злив паливно-мастильних матеріалів у місця, не призначені для цього.

Операції щодо збирання, зберігання, транспортування та утилізації відходів повинні здійснюватись з дотримання норм екологічної безпеки та законодавства України. Всі типи відходів, що утворюватимуться в процесі будівництва, підлягають вилученню, накопиченню і розміщенню їх у спеціально відведених місцях з метою подальшої утилізації чи видалення.

Захисні заходи

- дотримуватись нормативів чинного природоохоронного законодавства;
- дотримуватись вимог щодо раціонального використання природних ресурсів;
- дотримуватись правил пожежної безпеки.

Охоронні заходи

- моніторинг території, спостереження, оцінка та прогнозування стану навколишнього середовища;
- експлуатацію об'єктів здійснювати відповідно до чинних санітарних норм та правил;

З метою забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення, санітарного очищення територій населених пунктів треба керуватись Конституцією України та Законами України: «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про благоустрій населених пунктів», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про відходи», «Про регулювання містобудівної діяльності».

При дотриманні всіх правил експлуатації та будівництва об'єктів вплив на навколишнє середовище буде мінімальний.

									Арк.
									48
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка

З метою розгляду проектних рішень та їх екологічних наслідків під час здійснення стратегічної екологічної оцінки проекту детального плану території передбачається розглянути «Нульовий сценарій», без провадження проектних змін та у разі затвердження проекту ДПТ.

Альтернатива 1 – затвердження проекту детального плану території дозволить забезпечити раціональне використання території та подальший розвиток інженерної інфраструктури в даній громаді.

Альтернатива 2. «Нульовий сценарій» – незатвердження проекту. У разі незатвердження документа державного планування та відмови від реалізації будівництва, призведе до неможливості подальшого розвитку населеного пункту. За даною альтернативою подальший стабільний розвиток території є очевидно проблематичним, і ця альтернатива веде до погіршення екологічної ситуації на території проектування.

Інших альтернативних варіантів проекту не передбачається.

Проектне рішення проекту детального плану території базується на:

- врахуванні існуючої інженерно-транспортної інфраструктури;
- врахуванні існуючого рельєфу місцевості;
- врахуванні планувальних обмежень;
- взаємоув'язки планувальної структури проекту з планувальною структурою існуючої забудови;
- побажаннях та вимогах замовника, визначені у завданні на проектування та у ході робочих нарад під час роботи над проектом.

Основні причини обрання запропонованого варіанту з урахуванням екологічних наслідків:

- відсутність негативного впливу на атмосферне повітря;
- допустимий вплив на водні ресурси;
- допустимий на земельні ресурси та надра;
- відсутність негативного впливу рослинний та тваринний світ, об'єкти ПЗФ, клімату мікроклімат, техногенне середовище;
- відсутність шумового та вібраційного забруднення;
- відсутність світлового, теплового та радіаційного забруднення;
- позитивний вплив на соціально-економічне середовище.

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність проектних рішень детального плану та обґрунтування заходів щодо охорони атмосферного повітря, водного та ґрунтового середовища, заходів щодо охорони праці та пожежної безпеки з метою забезпечення охорони навколишнього середовища, надано прогноз впливу на оточуюче середовище з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проекту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам,

						Арк.
						49
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

санітарним нормам і правилам України, законодавству в сфері охорони навколишнього природного середовища.

При здійсненні стратегічної екологічної оцінки було проаналізовано в регіональному плані природні умови території, яка межує з ділянкою розміщення планової діяльності, включаючи характеристику кліматичних умов, поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), гідрологічні особливості території та інших компонентів природного середовища; розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, забруднення атмосферного середовища; оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах.

Основні проблеми здійснення СЕО:

– відсутність або обмежений доступ до даних на рівні населеного пункту з основних проблемних питань (охорона довкілля, охорона здоров'я тощо) через розділені між собою загальнонаціональних, загальноміських та районних систем збору статистичних даних та даних органів охорони довкілля, охорони здоров'я.

						Арк.
						50
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

При здійсненні моніторингу основну увагу належить приділяти заходам передбаченим в сфері охорони навколишнього природного середовища. Виконання ряду планувальних і технічних заходів, визначених в проекті, а також заходів, передбачених цільовими регіональними програмами в сфері охорони навколишнього природного середовища є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов проживання населення.

Екологічний та соціальний моніторинг об'єкту буде здійснюватися з метою забезпечення неухильного дотримання вимог законодавства під час будівництва і експлуатації та втілення всіх заходів щодо мінімізації ймовірних впливів та наслідків на навколишнє природне та соціальне середовище.

Моніторинг повинен відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

Необхідно здійснювати моніторинг відповідно до Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272.

З метою забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля, у тому числі за станом здоров'я населення, замовник визначає:

– зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання;

– кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

– кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

– методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати;

– періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями;

– засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

						Арк.
						51
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу, враховують специфіку документа державного планування, період, на який здійснюється планування, та необхідність здійснення моніторингу на різних стадіях виконання документа державного планування.

При проведенні моніторингу за реалізацією рішень проекту містобудівної документації необхідно аналізувати відхилення фактичних показників чисельності населення від проектних на поточний період, здійснювати контроль за відповідністю проектним рішенням реальних обсягів будівництва об'єктів інженерної інфраструктури. Порівняння цих даних між собою, дасть реальну картину досягнутого рівня показників забезпеченості об'єктами інженерної інфраструктури, що дозволить визначити недоліки і порушення, що негативно впливають на комфортність проживання населення, і обґрунтувати необхідні заходи по їх усуненню.

Враховуючи вищезазначені результати оцінки впливів передбачається програма моніторингу та контролю впливу на довкілля під час провадження планованої діяльності для моніторингу та контролю допустимих впливів.

Моніторинг очікуваних впливів реалізації проектних рішень детального плану території повинен здійснюватися за наступними показниками (табл. 9.1):

Табл. 9.1

Основні функціональні заходи моніторингу наслідків виконання проектних рішень ДДП

Основні функціональні заходи моніторингу	Строки виконання
Контроль за якістю і кількістю питної води, що подається у водопровідну мережу та реалізується споживачам	Один раз на пів року
Контроль за санітарно-технічним станом водопровідних мереж	Один раз на квартал
Моніторинг санітарного стану зон санітарної охорони водопроводів	Постійно

Показник «Склад та властивості питної води»: одиниці виміру – мг/дм³, періодичність вимірювання – один раз на пів року.

Кількісні показники буде визначено на основі моніторингових даних.

Методи визначення кожного із показників, а також періодичність вимірів, визначаються відповідними акредитованими лабораторіями на договірних засадах.

Засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – здійснення моніторингу впливів виконання рішень ДДП на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, за визначеними в табл. 9.1 заходами моніторингу.

Впливи виконання документа державного планування на довкілля, у тому числі на здоров'я населення можуть бути виявлені в результаті моніторингу реалізації проектних рішень документу державного планування, які мають

прямі наслідки на стан навколишнього середовища, умови життєдіяльності та здоров'я населення.

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію плану;

- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);

- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;

- перевірки того, що план виконується відповідно до затвердженого документа, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Моніторинг повинен відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

						Арк.
						53
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)

Даний розділ не розглядається, адже виконання детального плану території для будівництва інженерних комунікацій на вул. Богомольця, вул. Куровця, вул. Бортнянського та вул. Дрогобича в м. Калуш Івано-Франківської області не матиме суттєвого впливу на довкілля, територіально ця територія розташована на значній відстані від межі сусідніх держав.

						Арк.
						54
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

11. Резюме нетехнічного характеру інформації

Метою стратегічної екологічної оцінки детального плану території для будівництва інженерних комунікацій на вул. Богомольця, вул. Куровця, вул. Бортнянського та вул. Дрогобича в м. Калуш Івано-Франківської області є необхідність оцінювання наслідків виконання документів державного планування, сприянні сталому розвитку шляхом забезпечення охорони навколишнього природного середовища, безпеки життєдіяльності та охорони здоров'я населення, а також в інтегруванні екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Містобудівну документацію «Детальний план території для будівництва інженерних комунікацій на вул. Богомольця, вул. Куровця, вул. Бортнянського та вул. Дрогобича в м. Калуш Івано-Франківської області» розроблено на підставі наступних вихідних даних:

- Рішення Калуської міської ради від 26.08.2021 № 754 «Про надання дозволу на розроблення проєкту детального планування території для будівництва інженерних комунікацій на вул. Богомольця, вул. Куровця, вул. Бортнянського та вул. Дрогобича в м. Калуш Івано-Франківської області»;
- Викопіювання із «Схеми планування території Івано-Франківської області»;
- Завдання на розроблення детального плану території.

Згідно рішення №754 від 26.08.2021, передбачається будівництво інженерних комунікацій на вул. Богомольця, вул. Куровця, вул. Бортнянського та вул. Дрогобича.

Дані інженерні комунікації проєктуються із врахованими відступами від існуючих мереж а також від фундаментів та споруд.

У звіті про стратегічну екологічну оцінку документа державного планування – детального плану території проведено оцінку наслідків виконання детального плану на навколишнє природне середовище, у тому числі для здоров'я населення та зобов'язань у сфері охорони довкілля і заходів, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування, а також заходів щодо моніторингу цих наслідків.

На основі статистичної інформації, адміністративних даних, результатів досліджень було охарактеризовано поточний стан довкілля населеного пункту, стан довкілля та умови життєдіяльності населення на територіях, що ймовірно зазнають впливу внаслідок виконання документа державного планування.

В процесі проведення стратегічної екологічної оцінки було виявлено ймовірні проблеми та наслідки для навколишнього середовища, що полягають в забрудненні атмосферного повітря внаслідок будівництва, впливі на ґрунтове середовище при прокладанні комунікацій. Спостерігається і акустичне забруднення довкілля внаслідок будівельних робіт, від пересування техніки, виконання земляних робіт.

З метою охорони навколишнього природного середовища у даному ДПТ передбачено виконати ряд планувальних та технічних заходів, які передбачені

для пом'якшення негативного впливу проектних рішень ДПТ та дозволять мінімізувати впливи на довкілля.

Транскордонних наслідків виконання документа державного планування не очікується.

						Арк.
						56
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Список використаних джерел

1. ДБН А.2.2-1-2021 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС)».
2. ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій».
3. ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій».
4. ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів».
5. ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування».
6. ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування».
7. ДСН 3.3.6.037-99 «Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку».
8. ДСП №173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів».
9. Закон України «Про відходи».
10. Закон України «Про генеральну схему планування території України».
11. Закон України «Про екологічну мережу України».
12. Закон України «Про основи містобудування».
13. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року».
14. Закон України «Про охорону атмосферного повітря».
15. Закон України «Про охорону земель».
16. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища».
17. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля».
18. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності».
19. Закон України «Про рослинний світ».
20. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку».
21. Закон України «Про тваринний світ».
22. Земельний, Водний та Лісовий кодекси України.
23. Стратегія розвитку Івано-Франківської області на 2021-2027 роки.
24. Програма охорони навколишнього природного середовища в Івано-Франківській області на 2021-2027 роки.
25. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Івано-Франківській області у 2021 році.
26. Екологічний паспорт Івано-Франківської області, 2021 рік
27. Паспорт Калуської міської територіальної громади 2021 року
28. Стратегія розвитку Калуської міської територіальної громади на 2022 - 2030 роки
29. Екологічний профіль Калуської міської територіальної громади

						Арк.
						57
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

